

ŽELEZAR

Temeljito moramo v podjetju spremeniti delovno klimo

V petek, dne 16. t. m. sta uprava podjetja in upravni odbor sklicala na skupni posvet vse obratovodje, predsednike DS DE, predsednike zborov DE in predsednike sindikalnih odborov DE po vprašanju proizvodnje v letu 1968 in o splošni problematiki železarne. Direktor inž. Hafner je uvodoma poudaril, da je namen sestanka glede na bistvene spremembe v pogledu naročil, da se o sedanjem stanju pravilno informira celoten kolektiv.

Za uvod v razpravo je tov. VALKO ERJAVŠEK, vodja prodajne službe, govoril o precej izboljšanim položaju glede naročil. Medtem, ko v decembru ni bilo niti 10 % okvirno sklenjenih pogodb, je sedaj sklenjenih že 90 %. To pozitivno spremembo so pospešili znani ukrepi zvezne skupščine, ki je zaščitila domačo proizvodnjo tako, da se prvenstveno koristijo zmogljivosti domačih železarn in potem pride šele na vrsto uvoz. Govornik je potrdil ugotovitve, da v nekaterih primerih res odklanjamo naročila, ker so se naši kupci v lanskem letu navadili na kratke dobavne roke, ko smo zaradi težke situacije morali tako ravnati. Danes pa, ko imamo kapacitete zasedene za dva do tri mesece naprej, oziroma imamo dovolj naročil za prve štiri mesece, ne moremo več sprejemati naročil s kratkimi dobavnimi roki. Drugi vzrok za odklanjanje naročil pa je ta, da nismo še dosegli mesečnega nivoja blagovne proizvodnje, ki smo ga včasih imeli (25 — 27.000 ton), danes pa ga dosežemo le od 22 — 23.000 ton. Izhod je samo v tem, da čimprej dosežemo nekdanji nivo proizvodnje, je nadaljeval tovariš Erjavšek. Po začasnem planu blagovne proizvodnje imamo doslej okvirno sklenjenih pogodb za 270.000 ton. Upoštevaajoč razne situacije ki lahko nastopijo, ne bi smeli več sklepati pogodb, čeprav so naše možnosti letnega plasmaja okrog 350.000 ton ali 30.000 ton mesečno, kar bi bilo seveda zelo ugodno za Železarno. Za prvo tromesečje imamo za 69.000 ton specifikacij in ne moremo več sklepati pogodb, za drugo tromesečje je za 31.000 ton specifikacij, medtem ko za tretje in četrto tromesečje naročila še dnevno prihajajo. Stanje z naročili je zelo ugodno, vprašanje pa je naših možnosti za povečanje mesečne realizacije in s tem izboljšanja stanja v železarni, je zaključil vodja prodajne službe.

Od naših rok je odvisno, ali bomo ta nivo naročil obdržali oziroma, če bomo dosledno izpolnjevali dobavne roke, je nadaljeval razpravo tehnični direktor BOGOMIL HOMOVEC. Naša naloga je, da proizvodne rezultate bistveno izboljšamo in da čimprej počistimo zaloge. V nadaljevanju je govoril o konkretnih spremembah in izboljšavah ter o proizvodnih nalogah v posameznih delovnih enotah, da se dosežejo zaželeni rezultati. V januar-

ju smo s proizvodnjo najbolj zaostali v valjarni žice. V tem mesecu pa se bo v železarni gibala proizvodnja med 22 in 23.000 tonami. Današnji dogovor bi moral biti, da dosežemo vsaj 23.000 ton proizvodnje oz. prodaje. To bi bila tudi normalna smer oz. osnova za povečanje v naslednjem mesecu, ko bomo morala proizvodnja znašati 26.000 ton. Dodanih 3.000 ton mora dati nova valjarna žice. Vse delovne enote od je-klarne navzdol morajo preiti na normalni programski red, pa tudi vzdrževanje se mora bolj dinamično prilagajati zelo odgovornim nalogam proizvodnih obratov.

Skladno s prizadevanji za večjo proizvodnjo bomo mo-

(Nadaljevanje na 2. strani)

Uporaba mazuta tudi v šamotarni

V ponedeljek, 19. t. m., so v šamotarni pričeli uporabljati kot gorivo mazut na peči 19, ki jo imenuje tudi silika peč.

Ker se tu za žganje uporabljajo novi tipi gorilcev, ki jih firma »Custodis« do sedaj ni uporabljala in so bili izdelani na predlog inž. P. Kunca, je bilo mišljenje, da bodo začetne težave s tem novim gorivom mogoče daljše, kakor pa pri uporabi standardnih gorilcev. Vendar pa so gorilci, kot tudi ves sistem pokazali izredno prilagojeni konstrukciji te peči in so bile začetne težave kaj kmalu odpravljene.

Gorilniki dajejo enakomeren plamen, so vstavljeni v posamezne že obstoječe gorilne odprtine in je z njimi možno dobiti zaželeno temperaturo v krajšem času, kakor pa to lahko dosežemo z uporabo generatorskega plina.

Prižiganje gorilcev in samo delovanje si je ogledal tudi tehnični direktor tov. Bogomil Homovec, ki se je pohvalno izrazil o samem sistemu napeljav mazuta, zraka in pare in o izredno dobri rešitvi celotnega napajalnega sistema v samem obratu, saj skoraj ne bo izpada na proizvodnji zaradi tega prehoda. Posebno pohvalo je dal tudi inštalaterjem, ključavničarjem strojnih delavnic in pa odgovornim za to delo tri tehnič-

nih službah. Njihov trud in zavestno in kvalitetno delo, bo mnogo doprineslo k znižanju proizvodnih stroškov v tej delovni enoti.

Ker se uporaba tega sistema gorilnikov kaže kot izredno (Nadaljevanje na 2. strani)

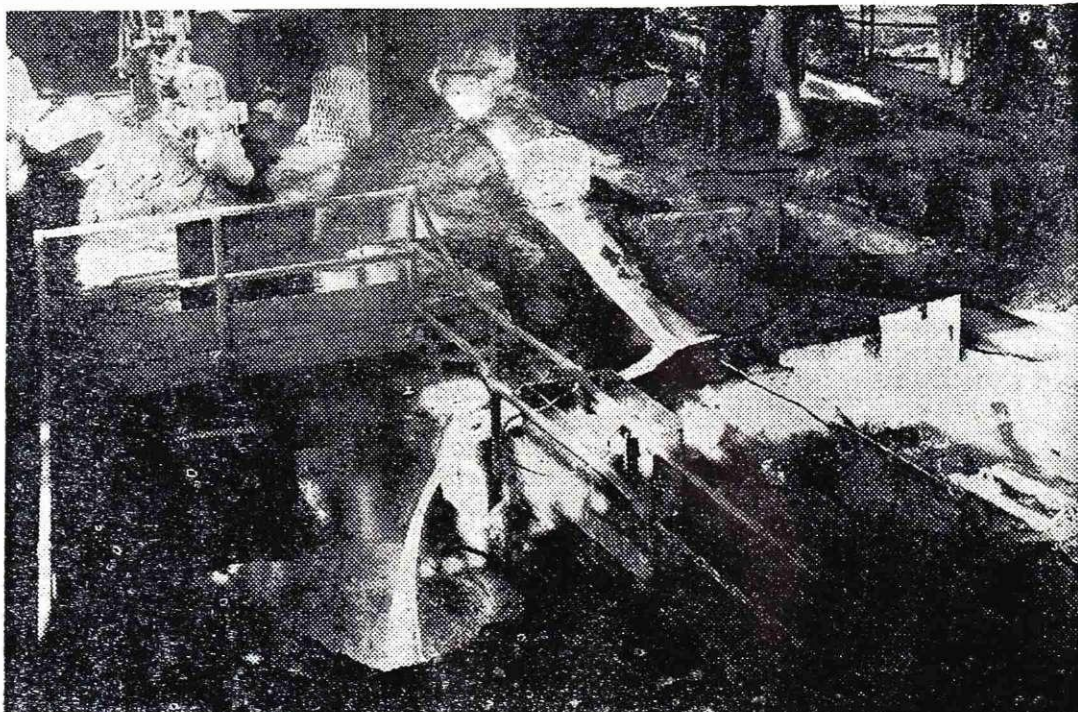
Remont stare aglomeracije

Remont aglomeracije je bil predviden od 19. februarja dalje, ker pa je nastala na vetrilu v četrtek, 15. februarja, večja okvara, ki bi zahtevala za popravilo najmanj dva dni, smo se odločili, da takoj začnemo z remontnimi deli. Vendar zaradi angažiranosti strojnega vzdrževanja na drugih delih niso mogle posamezne skupine začeti takoj z delom na remontu, temveč šele v ponedeljek, 19. t. m. Zgubljeni čas so nadoknadili tako, da so proizvodni delavci izvedli temeljito čiščenje, vzdrževalci plavžev pa so začeli takoj z demontažo posameznih naprav. Sam remont je precej obsežen, ker je celotno postrojenje precej dotrajano. Zaradi rekonstrukcije oziroma novogradnje aglomeracije že nekaj let niso vlagali večjih denarnih sredstev za večja popravila stare aglomeracije, ampak so remonte delali tako, da je aglomeracija obratovala leto dni brez večjih zastojev. S preventivnim vzdrževanjem so uspeli, da je v zadnjem obdobju obratovala eno leto in pol. Res so se v zadnjem času zastoj nekoliko povečali, toda z dobrim vložkom so tudi zadnje čase dosegli od 240 do 250 ton proizvodnje.

Tudi pri sedanjem remontu ne bodo vložili večjih denarnih sredstev, ampak bodo zamenjali in popravili res samo kritična mesta, ker upajo,

da bodo kmalu dogradili novo aglomeracijo, ki ima za plavže velik pomen. V kolikor pa se bo gradnja nove aglomeracije preveč zavlekla, potem bodo morali pri prihodnjem remontu stare aglomeracije vložiti najmanj sto milijonov S dinarjev, da bodo tako podaljšali obratovalno dobo vsaj za eno leto. Vprašanje je, če bo ta vsota zadostovala, ker samo zamenjave rešetnih vozičkov stane čez 30 milijonov S din. Poleg te vsote pa bo potrebno tudi več časa in tudi več ljudi. Dobro obratovanje aglomeracije je za plavže zelo važno posebno še sedaj, ko dobijo namesto kosovne rude skoraj samo blato in se lin na haldi stalno veča kup drobne rude. Če bi to drobno rudo lahko takoj prodali, bi verjetno lahko izplačali ves dolg, ki ga imamo v Ljubiji in tudi nekaj tistega v Lukovcu. Ker se vzdrževalci zavedajo, da je čimprejše obratovanje aglomeracije važno, bodo skušali ta remont čimprej in čimbolje izvršiti. Pri remontu poleg delavnic strojnega vzdrževanja sodelujejo tudi vzdrževalci elektro naprav in gradbeni s svojimi oddelki. Poudariti je treba, da vzdrževalci želijo, da bi se dela na novi aglomeraciji pospešila, kajti vzdrževanje tako starih naprav je zelo težavno in pa razmeroma drago.

S. T.

Plavžarji želijo, da bi bila nova aglomeracija čimprej končana

Ekonomske enote in racionalizacija samoupravljanja

Načeta razprava o bodoči organizaciji železarne in sprejeti poslovnik z. delo delavskega sveta železarne je zelo resen korak naprej k izpopolnjevanju notranjih odnosov in nadaljnjega izgrajevanja samoupravnega sistema v našem delovnem kolektivu. To pa je hkrati korak naprej v prizadevanjih za uresničevanje družbene in gospodarske reforme.

Že samo dejstvo, da je v materialu za razpravo o bodoči organizaciji železarne postavljeno kot izhodišče vprašanje oblikovanje takih delovnih enot, ki bodo lahko samostojno odločale o vseh tistih materialnih in drugih zadevah, za katere je najbolj racionalno in spodbudno, da o njih odločajo, dokazuje, da smo se naloge lotili dovolj resno in s pravih vidikov. V resnici je to samo zasnova za širšo razpravo, kateri pa mora slediti intenzivno strokovno delo posameznih strokovnih grup, ki bodo na osnovi znanstvenih dognanj, prilagojenih razmeram v naši delovni organizaciji, predlagale fiziognomijo bodočih delovnih enot glede na obseg decentraliziranih sredstev na temelju funkcionalne delitve dela itd. Vsaka improvizacija pri reševanju tega vprašanja bi bila samo škodljiva, ravno tako pa mora tudi aktivistična razprava prepustiti besedo o tem vprašanju strokovnemu jeziku. Od razumne rešitve tega vprašanja v mnogočem zavisi tudi nadaljnje kvaliteto izboljšanje samoupravnega mehanizma. Ob vseh teh razpravah moramo imeti pred očmi tako delovne enote kot tehnično ekonomske skupnosti, kot samoupravna telesa. Pri tem bo zelo pomembno dovolj strokovno obdelana in izpeljana organizacija obračuna, ki bo dovoljevala stalni in enotni vpogled v rezultate poslovanja. Šele v tako oblikovanih delovnih enotah se bo upravljalca lahko uspešno uveljavil ob možnostih stalnega zasledovanja rezultatov svojega dela in dela delovne enote ter z neposrednim vplivanjem na dobro poslovanje enote in delitve dohodka. Seveda pa bo to odločanje moralo biti v okviru funkcionalne delitve dela znotraj združenja, ki ga sestavlja podjetje ali širša združena skupnost. Že samo te grobe ugotovitve dovolj prepričljivo govorijo, da delo, ki smo se ga lotili, zahteva zelo resnega strokovnega dela in angažiranost številnih strokovnih služb ob upoštevanju rezultatov, ki so jih drugi na tem področju že dosegli. Pri oblikovanju takih delovnih oziroma ekonomskih enot ni receptov, niti šablon, najti moramo najustreznejšo lastno rešitev.

Drugi korak, ki smo ga naredili v zadnjem obdobju z namenom čim bolj racionalizirati oblike in organizacijo samoupravljanja, je sprejem poslovnika za delo delavskega sveta železarne. Medtem, ko bomo z izdelavo enakega dokumenta za delo delavskih svetov delovnih oziroma ekonomskih enot morali počakati ali ga oblikovati hkrati z oblikovanjem novih delovnih enot, z izdelavo poslovnika o delu komisij delavskega sveta železarne ne bomo smeli odlašati. Zelo razvejana problematika, ki se združuje pri delavskem svetu, zahteva, da se komisije čim bolj samostojno ukvarjajo z reševanjem določenih vprašanj, seveda skladno s poslovnikom. Namen vseh teh prizadevanj je, da se centralni organ samoupravljanja čim bolj razbremeni dolgih formalnih postopkov in neekonomične porabe časa in se bolj posveti splošni politiki železarne kot celote. Z vedno večjo delitvijo dela med samoupravnimi organi v nobenem pogledu ne smejo biti izključene odgovornosti strokovnih služb in posameznikov, kar novospregjeti poslovnik o delu DSŽ tudi vsebuje.

Če bodo razprave o organizaciji železarne, od katerih vsebinsko ne moremo izključevati hkratnega oblikovanja kvalitetno boljšega sistema samoupravljanja, potrdile oblikovanje delovnih oz. ekonomskih enot kot izhodiščne naloge izpopolnjevanja organizacije podjetja, kar je poudarjeno v predlogu, potem se bomo dela morali lotiti dovolj intenzivno. Mobilizirati bomo morali vse strokovne moči v kolektivu, da bo delo opravljanje na dovolj znanstvenih osnovah in dovolj kvalitetno ter preudarno. Naloga zahteva zavzeto teamsko delo širšega kroga strokovnjakov od metalurgov in ekonomistov do psihologov in sociologov.

Doslednost naj zamenja površnost

Komunisti OTK smo skupaj z obratovodstvom in nekaterimi predstavniki delavskega sveta in sindikata razpravljali o proizvodnih problemih in naraščajoči do naslednjih pomembnih zaključkov, ki bi jih morali kar najbolj dosledno izvajati:

— kontrolo nad kvaliteto še poostri, dosledno in hitro reševati reklamacije;

— železar zna delati, zato moramo narediti vse, da reklamacije ne bodo nastale zaradi površnosti;

— odkrivati napake tam, kjer so in ne pustiti, da te napake ostanejo skrite vsem delovnim mestom, skozi katera gredo in da se odkrijejo šele na koncu, ali da jih odkrije šele kupec;

— zaostri kontrolo nad napakami, ki so skrite za oko;

— kvalitetna problematika, ki se ugotavlja, naj se sproti rešuje, ne pa da ostane samo v zapisnikih;

— pri vprašanju produktivnosti smatramo, da naj ne bo človeka, ki bi rekel, da je dovolj naredil, ali še celo preveč, kajti takih ljudi ne potrebujemo;

— odkrivati lastne napake in jih skušati čim prej popraviti, ne pa prikrivati;

— zaupati moramo v človekove dolžnosti in njegovo izvajanje le-teh;

— napake nas vseh naj odkriva in ocenjuje Železarna kot celota, ne pa da posamezni obratovodje pri odkrivanju drugih napak skušajo lastne prikriti;

— poostri kontrolo nad izpolnjenimi šarži in vzroki slabih izpolnenj (so primeri, da se šarža celo izgubi in obratno);

— dosledno izpolnjevati dokumentacijo in kontrolirati resničnost in odstopanja. (Temperatura kontrolnega instrumenta in dokumenta se mora ujemati.)

— kvalitetni asistenti naj ne prepuščajo problematiko obratovodjem, ampak naj jo tudi sami rešujejo;

— urediti dokumentacijo za spremljanje materiala, kjer ni urejena in obenem tudi delo in mesto kvalitetne kontrole.

Če nam bo uspelo, da bo doslednost zamenjala površnost, je že množica problemov rešenih in ni se nam treba bati tega, kar se nam je pred kratkim zgodilo in kar še zdaj krepko občutimo.

Uporaba ...

(Nadaljevanje s 1. strani)
no učinkovita in ugodna upamo, da bo v najkrajšem času urejena tudi uporaba mazuta na krožnih pečeh in na rotacijski peči za sušenje gline.

Iz dosedanjega ogleda in zasledovanja te peči, se lahko ugotovi, da se temperatura v ogrevalnem prostoru poljubno nastavlja in doseže popolno enakomernost, da je čiščenje in vzdrževanje gorilnikov zelo enostavno, ob mali uporabi nafte in visokotlačnega zraka, da je elastičnost sistema kurjenja zelo velika in je možno poljubno dvigati temperaturo v peči, ne da bi bilo potrebno predgrevati opeko ali zrak.

Sama predelava te peči je bila izredno majhna in tudi sami stroški (same predelave) so nižji, kakor se je to predvidevalo.

Tudi za krožne peči se predvideva uporaba istega sistema gorilcev, s tem, da se bodo stavliali v že obstoječe gorilne odprtine in bodo prenosni za razliko od silika peči, kjer so stabilni. Eni kot drugi pa se lahko uporabljajo pri obeh pečeh.

a R.

Temeljito moramo v podjetju spremeniti ...

(Nadaljevanje s 1. strani)
rali zaostri tudi napore za kvaliteto, je nadaljeval tehnični direktor. V tej bitki pa morajo poleg vodilnih ljudi sodelovati tudi vsi proizvajalci, je zaključil svoje misli tov. Homovec.

V nadaljnji razpravi je sodelovalo 23 govornikov, ki so iz različnih zornih kotov obravnavali proizvodne in kvalitete probleme v posameznih delovnih enotah. Zanimiva je npr. ugotovitev inž. Noča, da v železarni koristimo koledarski čas komaj 80 odst., posamezni stroji pa niti ne toliko. Govoril je tudi o zastojih, ki jih je v obratovalnem času 18 %, od tega 2,9 % strojnih in nekaj čez 2 % elektro zastojev. Na osnovi teh ugotovitev meni inž. Noč, da je izboljšanje obratovodstev za neizpolnjevanje proizvodnih nalog na vzdrževalce neutemeljeno. Omenjali so tudi pojav familarnosti, ki v proizvodni in programski disciplini ne bi smela imeti svojega prostora. Bolj resno in odgovorno se bomo morali lotiti proizvodnih nalog tudi glede naših investicijskih obveznosti, če hočemo dosegati mesečno realizacijo nad 5 milijardami dinarji. Govorili so tudi o realnih kadrovskih normativih in o standardu naših delavcev. Glede sprejemanja novih delavcev so se mnenja tudi križala in bi bilo res potrebno realno proučiti to vprašanje. Ugotovili so tudi, da časovno izposojeni delavci iz gradbenih podjetij niti glede na kvaliteto dela, niti po delavnosti ne ustrezajo. Delovna sila ne bi smela predstavljati problema oz. ovire pri izvrševanju proizvod-

nih nalog, čeprav ob tem ne smemo mimo ugotovitve, da smo še v decembru govorili, kako zmanjšati število zaposlenih, danes pa ponovno iščemo novih delavcev.

V razpravo se je vključil tudi direktor železarne inž. HAFNER, ki je dejal, da smo celih šest mesecev govorili le to, da so nam potrebna naročila, da pa, ko te imamo, ne gre tako kot bi moralo. Izgleda, da nas kriza ni ničesar naučila in da še vedno najraje pometamo pred tujim pragom. Soglašal je s predgovornikom, da so potrebne korenite spremembe v naših medsebojnih odnosih. Govoril je tudi o novih delavcih, ki jih ni težko dobiti, vendar pa je opozoril, da naj vsak sam izračuna, kaj to pomeni za osebni dohodek, če skladno s tem ne bo rasla tudi proizvodnja, čeprav meni, da se delavci, ki so potrebni proizvodnji, morajo dobiti, vendar pa se mora to odražati na proizvodnih rezultatih. Inž. Hafner je poudaril, da moramo napeti vse naše sile, da rešimo notranje probleme, da bomo sposobni kupce tako v količinskem kot kvalitetskem in časovnem pogledu zadovoljiti, kajti le tako bomo opravičili zaščito naših proizvodov, ki nam je omogočila polno koriščenje naših proizvodnih kapacitet. Tov. direktor je opozoril tudi na večjo delovno zavest in na to, da je treba organizacijo dela tako izpopolniti, da bo vsak vedel, kaj dela in zakaj je odgovoren. Delovno klimo moramo v podjetju temeljito spremeniti, zunanji vzroki so v glavnem odstranjeni, čeprav to ni bila lahka naloga, zato je sedaj glavna

odgovornost na nas samih.

Ker se pojavljajo v vsakdanjem življenju železarne številna vprašanja proizvodnega in tudi drugega značaja, tov. direktor meni, da bi se morali mesečno sestajati na takem nivoju in pogovoriti o vsem, pa tudi odgovarjati na postavljena vprašanja. Svojo razpravo je inž. Hafner zaključil s ponovnim pozivom za vestno izpolnjevanje proizvodnih nalog.

Ob koncu se je v razpravo vključil tudi sekretar tovarniške konference ZKS tov. Tomaž ERTL. Menil je, da nas ne smejo zavesti iluzije, da smo se že »izmazali«. Ob tem, da se nekateri problemi pojavljajo že nekaj časa in da strokovne službe različno gledajo na posamezne probleme, se moramo dokončno dogovoriti, da bo vsaj strokovni kader na posameznih nivojih delal kot uglasen team. O programski disciplini govorimo že eno leto, vendar jo z apeli ne bomo dosegli. Tov. sekretar je govoril še o vodilnih kadrih tako o tistih, ki izpolnjujejo svoje obveznosti, kot o tistih, ki tega ne delajo. Prenehati moramo na pamet iznašati probleme in iz sestanka na sestanek ponavljati iste, ne da bi se po tem kaj ukrenilo ali naredilo. Govoril je tudi o prekinitvah dela zaradi osebnih dohodkov in ob tem poudaril, da pa se še ni zgodilo, da bi protestno prekinili delo, ker ni bilo vložka. Sedanje stanje je kriva tudi znatna anarhija, s katero moramo radikalno prekiniti, če hočemo dosegati rezultate, ki si jih vsi želimo, je zaključil sekretar tov. Ertl.

Naši delavci v prostem času

Tako za telesno kot mentalno zdravje je vedno bolj aktualno vprašanje aktivnega koriščenja prostega časa. Z našo ustno anketo želimo predstavljati naše sodelavce v prostem času in obenem spodbujati pristojne službe in organizacije k bolj načrtnemu in intenzivnemu delu na tem področju.

LJUDMILA AJSTER, zaposlena v Železarni pet let v splošnem sektorju: »Iz službe na Koroško Belo se vozim z avtobusom in pridem domov že ob 14.15 uri. Po kosilu pomagam mami pri delu, ostali prosti čas pa pogosto porabim za kvačkanje ali pa berem knjige. Knjige si izposojam v bližnji knjižnici, na posamezne zbirke sem pa tudi naročena, ker me zlasti zanimajo knjige z zdravstvenega področja. Doma imamo gramofon in večkrat izkoristim priliko, da poslušam glasbo s plošč. Ob nedeljah, če je lepo vreme, hodim v poletnih mesecih na kopanje, medtem ko se za ples le redko odločim. Včasih grem tudi v gledališče, v zadnjem času pa se tudi sama aktivno udeležujem v dramski sekciji Svobode na Javorniku. Dokler sem stanovala na Jesenicah, sem v gledališče hodila bolj pogosto. Takrat sem aktivno sodelovala tudi pri košarkarskem klubu na Jesenicah, sedaj pa sem treninge opustila zaradi zdravstvenih razmer.«

FANIKA LUKAN, zaposlena v Železarni pet let, zaposlena kot uslužbenka v splošnem sektorju: »Stanujem na Plavžu in se vračam domov

nekoliko pozneje, ker grem spotoma na kosilo. Ker obiskujem večerno srednjo ekonomsko šolo, skoraj ves prosti čas porabim za študij. Za ostalo dejavnost mi tako preostaja zelo malo časa. V kolikor mi čas dopušča, rada pogledam televizijski program, ali pa vzamem v roke knjigo. Kljub temu, da imam tudi ob nedeljah zaradi študija le malo časa, včasih, zlasti pa poleti obiskujem Bled in z ostalimi odigram partijo na mini golfu.«

JOŽE REŽEK, talilec v livarni, zaposlen v Železarni šest let: »Za povratek iz službe domov potrebujem pol ure, ker stanujem na Pejcah. Moj prosti čas je v glavnem namenjen za rekreacijo. Poleti obiskujem kopališče na Jesenicah, na Bledu, Bohinju ali pri Šobcu, pozimi pa zelo rad treniram in tekmujem s tekmovalnimi sanmi. Član sem sankarskega kluba na Jesenicah. Ker doma še nimamo televizijskega sprejemni-

ka, hodim k teti in tam gledam televizijski program. Rad berem tudi knjige, zelo pogosto pa hodim tudi v kino.

Ker je zelo važno, kako mladi koristijo svoj prosti čas, predlagam, da bi morali na Jesenicah pogosteje organizirati prireditve za mladino. Takih prireditev žal ni, razen mladinskega plesa pri Jelenu. Zlasti bi morali pri programiranju prireditev upoštevati želje in nagnenja mladih ljudi in bi tako odpadlo vprašanje glede obiska same prireditve.«

ANTON AUBAR, v Železarni zaposlen 11 let, v livarni pa kot kalupar — livar, je poročen in oče dveh otrok: »Od Železarne nisem preveč oddaljen, stanujem Podmežakljo. Po kosilu so na vrsti najprej drobna domača dela. Naročen sem na Ljubljanski dnevnik in zato tudi preberem dnevne novice. Kadar je televizijski program zanimiv, ga rad pogledam, drugače pa grem raje na kegljišče, kjer kegljam za rekreacijo. Rad igrati tudi namizni tenis in sem član namiznoteniškega kluba pri športnem društvu Jesenice. Čeprav imam družino in s tem tudi določene obveznosti, še vedno najdem nekaj prostega časa za rekreacijo. Poleti, zlasti če so nedelje lepe, grem z družino na popoldanski izlet, največkrat na Blejsko Dobravo, proti Hrušici ali pa v Planino pod Golico. V gledališču si ogledam vse predstave, ki so predvidene za abonma in sem tudi aboniran. Ob koncu želim, da bi na Jesenicah za mlade ljudi le organizirali mladinski klub. Menim namreč, da bi precejšen del mladine lahko usmerili v klub in jo odvrgli od piva in alkohola.«

PETER SITAR, v Železarni zaposlen 21 let, sedaj vodja oddelka za izobraževanje odraslih, poročen, oče dveh otrok: »Ker delam samo na dopoldanski izmeni, se vračam iz službe domov še pred 15. uro. Stanujem na Breznici, zato se tako kot mnogi drugi člani kolektiva Železarne vozim na delo in z dela z avtobusom.

Kadar je žena zaposlena tudi popoldne moram opra-

viti drobna domača dela. Če je treba, nabavim v trgovini živila, ki jih potrebujemo za naslednje dni. V zimskih mesecih se največ ukvarjam poleg družinskih zadev še s kulturno prosvetno dejavnostjo in sem že 12 let predsednik DPD Svobode v Žirovnici. Delo na tem področju mi vzame veliko prostega časa in mi zato ostaja zelo malo časa za knjige, gledališče in kino. Če le utegnem se pozanimam, kako napreduje otroka v šoli in če le morem, jima tudi svetujem pri učenju.

Lani sem bil v poletnih mesecih največ zaposlen pri gradnji hiše, ki jo gradim v Mostah. Delo, ki ga opravljam na oddelku za izobraževanje odraslih ter skrb, da se bo delo na tem oddelku odvijalo, kakor je treba, mi večkrat vzame precej prostega časa, saj se moram že doma ustrezno pripraviti. Smatram, da bi bilo prav, če bi poskrbeli za vključevanje mladih v kulturna in športna društva. V teh društvih močno pogrešamo mlade in bi jim radi zaupali tudi vodilne položaje, ter jim pri delu v sekcijah in vodenju društev tudi vsestransko pomagali.«

MARICA STARE, v Železarni zaposlena 10 let, kantinerka v gostinski enoti Železar: »Stanujem na Plavžu in običajno pridem domov ob 14.30. Imam dva šoloobvezna otroka in zato tudi dovolj dela, ki ga moram opraviti v prostem času. Pri delu mi pomagajo mojih močeh pomaga tudi starejša hčerka, seveda v kolikor ji čas dopušča. Tudi moj delovni čas v kantini ŽIC ni urejen tako kot v ostalih delovnih enotah Železarne in sem vsak tretji teden zaposlena na dve izmeni. Takrat imam največ težav in najmanj prostega časa. V večernih urah včasih ujamem toliko časa, da pogledam televizijski program, zlasti takrat, če je na spored dober film ali televizijska igra. To je tudi vse moje razvedrilo, medtem ko za gledališče, kino in ostale prireditve nimam časa. Ker sem zaposlena tudi v sobotah, moram urediti stanovanje naslednji dan, ko je nedelja.

V naših društvih in organi-

zacijah je vse premalo mladih, zato je osnovno vprašanje, kako naj bi mlade vključili v te organizacije. Prav bi bilo, če bi tudi naša mla-

dina poiskala najbližjo pot v društva in organizacije, tako kot smo jo poiskali mi, ko smo doraščali.«

ANTONIJA MULIČ, v Železarni zaposlena 9 let, zaposlena v gostinski enoti Železar, poročena in mati dveh otrok: »Stanujem v kasarni na Stari Savi. Ni treba posebej poudarjati, da je na področju, kjer stanujem, dovolj rjavega prahu in saj. Prav zaradi tega moram čiščenju stanovanja posvetiti še večjo pozornost. Prav zaradi slabega in neprimernega stanovanja imam veliko več dela, ki mi jemlje prosti čas. V stanovanju ne morem priključiti električnega stroja, s katerim bi si pomagala pri gospodinjstvenem delu. Električni tok v stavbi je tako slab, da ne morem uporabljati pralnega stroja in zato perem ročno v oddaljeni pralnici. Starejša hčerka obiskuje šolo in ji moram z nasveti pomagati pri učenju. Zaradi delovnega časa, kakršen je v veljavi v naših kantinah, se mi le redko ponudi prilika, da obiščem gledališče. Tudi nedeljsko razvedrilo skoraj me pride v poštev, ker je mož zaposlen tudi ob nedeljah, in dela v turnusu 12 24.«

RADOSLAV MIRAŽIČ, delavec v rudarni na plavžu, v Železarni zaposlen 4 leta: »Stanujem v neposredni bližini Železarne v kadrovskega domu, hranim pa se v obratu družbene prehrane. Kadar sem zelo utrujen, po kosilu malo počijem, nato pa se lotim študija. Obiskujem namreč dopisno ekonomsko šolo v Ljubljani, študij je zahteven in tudi obsežen. V večernih urah grem rad v kino, zlasti če je na sporedu dober film. Najraje imam filme z zgodovinsko vsebino. Žal je že nekaj dni v kadrovskega domu pokvarjen televizijski sprejemnik in zato ne moremo spremljati televizijskega sporeda. Tudi ob nedeljah in prostih dnevih v glavnem le berem, v nasprotnem primeru pa bi se odločil za eno od športnih dejavnosti.«

ZIVKO TADIČ, delavec na plavžu, v Železarni zaposlen eno leto: »Tudi jaz se vračam iz službe z avtobusom na Plavž, kjer stanujem v samskem domu. V popoldanskih urah grem največkrat na kegl-

jišče, kjer se pripravljam za medobratna tekmovanja v kegljanju in nastopam za delovno enoto plavž. Hodim tudi v kino in sicer na Plavž ali v kino Radio. Kadar pa ostanem v samskem domu, gledam televizijski spored ali pa poslušam glasbo s plošč. Ob prostih dnevih včasih izkoristim priliko, da grem v Rovte, kjer je dovolj svežega zraka.«

SLAVKO GLAVAŠ, delavec na plavžu, v Železarni zaposlen 4 leta, poročen, oče enega otroka: »Stanujem Podmežakljo in se vračam iz službe okrog 14.30. Kosilo je že pripravljeno, nato pa, če sem utrujen, kratek čas počivam. Zanimajo me gledališke predstave in grem v gledališče, kadar dobim od referenta za kulturo in prosveto abonmajo karto. Tudi jaz obiskujem kino in razne športne prireditve, zlasti me zanimajo razna atletska tekmovanja in se tudi sam ukvarjam z atletiko. V metanju krogle sem tudi dosegel drugo mesto v Železarni. Če je v nedeljo lepo vreme, grem z družino na kratek sprehod.«

ALOJZ ČELESNIK, zaposlen v Železarni 18 let, sedaj član inventurne komisije, poročen: »Ker žena že dalj časa boluje, moram opraviti

vse delo doma sam. Iz službe se najprej odpeljem z avtobusom na Plavž, kjer stanuje sin. Tam imam pripravljeno vsak dan tudi kosilo. Po kosilu se vračam z avtobusom na Javornik. Doma me čaka gospodinjstvo in gospodarsko delo v celoti, kajti pripraviti moram ostale obroke hrane, poskrbeti za red in čistočo v stanovanju, kakor tudi za perutnino, ki jo zelo rad gojim.

Le redko imam čas, da lahko preberem časopis, največkrat le naslove, ali pa pogledam TV dnevnik. Včasih vzamem v roko knjigo, največkrat s področja zdravstva, kar me še najbolj zanima. Za obiskovanje gledališča, kina in drugih predstav nimam nikoli prostega časa. Vso pozornost posvečam bolni ženi, na drugi strani pa skrbim za gospodinjstvo doma.«

-or

Kratke vesti iz Železarne

Problemi s prevozom odpadnega železa

Kljub temu, da smo dobili 23 starih vagonov, nam jih za odvoz odpadnega železa še vedno primanjkuje. Le-tega vozimo od skladišča surovin HVŽ, od stare in nove valjarne žice, od novega jeklovleka, od bluming valjarne, manjše količine pa tudi še od drugod. Ker odpadno železo ni stisnjeno niti zrezano, da bi ga lahko takoj vložili v korita oz. košare, zaostaja naloženo v vagonih, katerih zato manjka za nadaljnji odvoz. Da v bodoče odpadno železo ne bo ležalo in zastajalo v obratih, je potrebno, da se v novi valjarni žice usposobi navijalec odpadne žice, jeklarna pa nujno potrebuje novo stiskalnico. To bi tudi ugodno vplivalo na skrajšanje zakladalnega časa.

Delovna enota plačnik poškodovanih vagonov

Za vsak vagon, ki ga pri razkladanju poškodujemo, pri železnici naredijo zapisnik in izstavijo račun v višini nastale škode. Da bi se tudi poškodbe na naših lastnih vagonih zmanjšale, je bilo dogovorjeno, da bo naš nadzornik voz za vsako poškodbo prav tako sestavil zapisnik, na podlagi katerega bo morala delovna enota, kjer je bil vagon poškodovan, plačati znesek popravila.

Nov signalni pravilnik

Zaradi modernizacije signalno-varnostnih naprav so pri železnici izdali nov signalni pravilnik. Stari je bistveno spremenjen predvsem pri določbah stalnih signalov. Ker bo nov prišel veljati že 1. maja letos, je bil vsem delavcem izvršilne službe pri našem železniškem prometu razdeljen že 15. februarja. V mesecu marcu bodo nove določbe tolmačili prizadetim delavcem, aprila pa bodo v okviru letnega periodičnega izpita tudi izprašani.

Obširen dnevni red na seji DS valjarne 1300

Predsednik DS valjarne 1300 je za sredo, 21. t. m. povabil člane delavskega sveta na redno sejo. Dnevni red za sejo je bil zelo obširen, saj so imeli v načrtu razpravo o problemih delovne sile in organizacije dela v obratu, o normah, gospodarjenju ter o rangiranju in nagrajevanju zaposlenih. Kot ponavadi je bil na dnevnem redu tudi pregled sklepov, sprejetih na prejšnji seji delavskega sveta.

Proizvodna problematika na seji delavskega sveta valjarne profilov

Predsednik DS valjarne profilov Cvetko Praprotnik je za četrtek, 22. februarja sklical sejo DSDE. Na seji so razpravljali o izpolnjevanju plana za januar in potrdili operativni plan za februar. Na dnevnem redu seje je bilo tudi poročilo predsednikov komisij pri delavskem svetu.

Pred 4. redno sejo konference Zveze komunistov Železarne

Komisija za vprašanje dela in organizacijo samoupravljanja je že poslala vsem članom konference ZKS in sekretarjem oddelkov v Železarni stališča o nadaljnjem razvoju samoupravljanja v Železarni. Omenjena stališča bodo hkrati tudi osnova za razpravo na 4. redni seji konference ZKS v Železarni.

Pet sklepov na seji delavskega sveta valjarne 2400

Delavski svet valjarne 2400 na Javorniku je imel pred kratkim redno sejo, na kateri so pregledali sklepe, sprejete na prejšnji seji in govorili o kadrovskih vprašanjih in proizvodni problematiki. Inž. Podrekarju so naročili, da prouči napake na progi in o svojih ugotovitvah poroča na prihodnji seji delavskega sveta. Prav tako mora komisija za varstvo pri delu pregledati normativ zaščitnih sredstev in o svojem delu poročati na naslednji seji.

24. seja upravnega odbora Železarne

Jutri, to je v soboto, 24. februarja bo imel upravni odbor Železarne redno sejo. Na seji bodo razpravljali o predlogu zaključnega računa za leto 1967.

Iz valjarne Bela

Na obratovodstvu valjarne Bela so nam posredovali nekaj podatkov o proizvodnji v februarju. Mesečni plan bluminga za februar je 21.500 ton. Do vključno 20. februarja so porabili 21.336 ton vložka in od tega proizvedli 18.432 ton. Gotova proizvodnja v tem razdobju pa znaša 16.036 ton ali 74,6 odstotka plana. Prodaja je bila realizirana v višini 482 ton. Od proizvodnje bluminga pa je bilo za valjarno trakov izdelanih 6.551 ton, medtem ko je proizvodnja v valjarni trakov znašala 5.627 ton ali 85,9% plana za februar.

Dve seji komisije za borce pri DSŽ

Prejšnji petek je imela komisija pri DSŽ redno sejo, na kateri so pregledali gradivo, namenjeno za razpravo na skupščini ZZB NOV občine Jesenice. Razen tega so še razpravljali o dveh primerih: zaposlitev borcev ter dodelitev pomoči pri gradnji stanovanjskih objektov. Prihodnja seja komisije bo danes, na dnevnem redu pa je tudi razprava o predlogu za postavitve spomenika ali večjega spominskega obeležja padlim borcem, internirancem, aktivistom — žrtvam fašizma, ki naj bi ga postavili ob praznovanju stoletnice obstoja Železarne. Komisija bo svoj predlog predložila odboru za stoletnico Železarne.

-or

Še enkrat - pogledjmo resnici v oči

Naši delavci kot proizvajalci so na podlagi svobodno združenega dela v delovni skupnosti hkrati najtesneje povezani z vsemi bistvenimi in najbolj drobnimi vsakdanjimi problemi. Takšna vsebinska ugotovitev veje iz napisanega člana »Pritožbe naših sodelavcev«. Članek je bil objavljen v 6. številki Železarja. Avtor objektivno ugotavlja in opisuje način dela referenta na mali prodaji s strankami oz. sodelavci.

Poleg tega in v zvezi s člankom »Poglejmo resnici v oči«, ki je objavljen v 7. številki Železarja, dajem odgovor, na podlagi katerega se lahko pretehta realnost in utemeljenost že objavljene vsebine. Ni dvoma, da se za takim pisanjem, ki je specifično za avtorja, skrivajo individualne, socialne in ekonomske težnje. V takem primeru ne morem mimo resničnosti in prevzetih načel za organiziran sistem dela

pri smiselni pravni ureditvi na delovnih mestih.

Primer, v katerem avtor realnost in doslednost zamejara, bi nadaljnjo prirojanje »po svoje« bilo samo v škodo organizacije dela in učinka poslovanja, za kar velja brez šikane ali zlorabe naslednja zgoščena ugotovitev:

— Referenta morata delati po poslovniku za delo in organizacijo male prodaje v gostinski enoti Železar. Tega je sprejel in potrdil UO podjetja dne 6. 12. 1967. Pred tem sta sodelovala pri zbiranju pripomb na predlog poslovnika. Poslovnik podrobno ureja notranjo organizacijo in poslovanje referenta male prodaje, ki se deli na materialno in finančno poslovanje.

— Še pred sprejetjem je vodstvo DE na tretjem delovnem sestanku, dne 30. oktobra 1967 zadolžilo navzoča za materialno in ločeno za fi-

nančno poslovanje. V razpravi je določeno, da glede na dejavnosti in kolektivno zahtevo dela na tem delovnem mestu referenta kolektivno koristila letni dopust v letu 1968!

— Tovariš Karel Zorko ima od 8. 7. 1965 priznano pravico zaposlitve kot invalid III. kategorije na delovnem mestu referenta male prodaje. Resnica je, od katere se ne odstopa, in se ne more podpisati akta z drugačno ugotovitvijo kakor se to hoče doseči, da je referentu za invalidske zadeve pri kadrovskem sektorju na njegovo telefonično vprašanje pojasnjeno, da tov. Zorko pri normalni zasedbi delovnega mesta (oba referenta) nima težkega fizičnega dela s stalnim dviganjem in prenašanjem težkih bremen, kakor je to baje prikazoval pred invalidsko komisijo v podjetju.

Pred in po tem času tov. Zorko ni zahteval delovno pomoč v času odsotnosti sodelavca, niti ni osebno obrazlo-

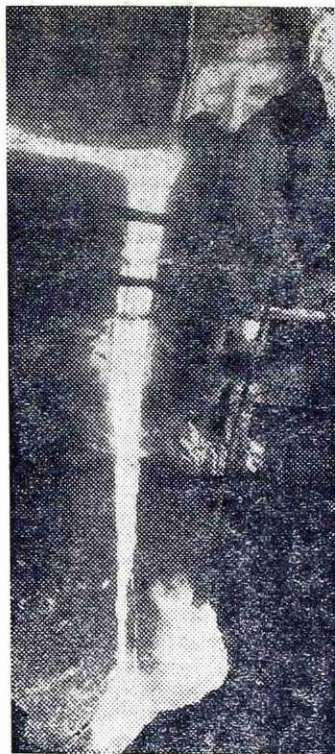
žil vodji DE znake bolezni, ki bi brez poklicne rehabilitacije zahtevala temu ustreznejše delo v delovni organizaciji.

V času razprave ob rangiranju delovnih mest je 3. 2. 1968 predložil natipkani opis delovnega mesta, v katerem je samostojno ugotovil:

»Telesna obremenitev: 4 ure dela v pisarni in 4 ure v skladišču, ali se nahaja v obratih Železarne. Fizično dela, če je skladiščnik odsoten zaradi nabave materiala ali v bolnišnem staležu oziroma na dopustu.«

Po objavljenem članku »Pritožbe naših sodelavcev« na obvestilo, dne 13. in 16. t. m., vodji DE ni uspelo izpeljati zaželenega sestanka zaradi analize vzrokov, ki pogojujejo neizvršene naloge, o katerih je pisal objavljeni članek.

Sem spada razgovor v prostorih male prodaje takoj po objavi članka v 6. številki Železarja. Pri trdoglavem vztrajanju, da ne bo delal

Kolektiv DE plavž si prizadeva, da bi bil grodelj kvalitetnejši in cenejši

Železarski globus

SOVJETSKA ZVEZA — Tudi v sovjetskih železarnah proizvajajo iz leta v leto več surovega jekla v kisikovih konvertorjih. V letu 1967 so proizvedli v teh agregatih skupno 9,4 milijona ton surovega jekla, kar je za približno 3 milijone ton več kot v letu 1966.

INDIJA. — V indijski luki Madras bodo zgradili novo napravo za peletiziranje železove rude. Njena letna proizvodna zmogljivost bo 5 milijonov ton peletov, medtem ko so investicijski stroški predvideni v višini 200 milijonov indijskih rupij.

in je svoje povedal, je referent opozorjen na somovoljo in kršitev delovne discipline na delovnem mestu.

Torej ne gre za delo, od katerega bi se oddaljevala že izpeljana organizacija male prodaje, temveč za osebna hotenja ob manifestiranju manjše delovne odgovornosti in zaviranju delovnega procesa prodaje. Vzroki ne tišči jo v nesporazumevanju, oni so globlji in popolnoma na dlani ob pokazanem odnosu referenta male prodaje pri delu in do našega delavca. To je težnja misli, kako in na kakšen način pridobiti čim večjo invalidsko pokojnino. Uveljavljanje pravice za večjo stopnjo invalidnosti v nobenem primeru ne more do odločitve zdravniške komisije negirati regulativa našega zgrajenega sistema brez sprejemanja posledice za postopke, ki nastajajo v zvezi s takim delom in odnosi referenta male prodaje na njegovem delovnem mestu.

Jože Frece

Nekaj o problemih s katerimi se srečujemo v elektro vzdrževanju

O vzdrževanju elektro naprav se je do danes v našem časopisu zelo malo pisalo. Menda zato, ker so tisti, ki so poklicani, da bi o vzdrževanju elektro naprav pisali, preveč zaposleni s svojim rednim delom. Mislim, da to ni povsem prav, da se o tako pomembni dejavnosti kot je vzdrževanje elektro naprav, tako malo piše in seznanja kolektiv. Upam, da bomo s tem člankom s staro tradicijo prekinili in seznanjali naše bralce bolj pogosto o naših problemih, uspehih in neuspehih. Zadnji pojem pa naj bi v našem obratu postal čimprej neznan.

Pred reorganizacijo vzdrževanja leta 1966 je bilo vzdrževanje električnih naprav deljeno na vzdrževanje Javornik in vzdrževanje Jesenice. Vsako za sebe je imelo svojega obratovodja, imelo je svoje področje dela, svojo elektro reparaturno delavnico in delavnico električnih strojev. Tako smo imeli v okviru Železarnice dve reparaturni delavnici in dve delavnici električnih strojev. Javorniški delavnici sta pokrivale potrebe popravil in remontov Javornika, jeseniški pa popravila vsega ostalega dela železarnice Jesenice. V primeru večjih popravil pa sta obrata angažirala še zunanje izvajalce. Za popravila motorjev je bila to sploh ustaljena praksa, tako kakor je še danes. Angažiranje zunanjih izvajalcev takrat ni bil noben problem, saj je visok fond investicijskega vzdrževanja to vedno dopuščal. Pa tudi angažiranje vzdrževalcev za dela v nadurah ni predstavljalo nobenega problema, saj je bilo nadure možno vedno plačati, ne da bi bil zaradi tega prikrajšan pri osebnem dohodku kdo drug.

Za vzdrževanje elektro naprav na Javorniku je imel obrat Javornik v celoti 68 vzdrževalcev, Jesenice pa 112. Na Javorniku je potrebam vzdrževanja to število ljudi, vključno z nadurami in zunanjimi izvajalci, do reorganizacije vzdrževanja zadoščalo. V obratu elektro vzdrževanja Jesenice pa se je pred

reorganizacijo vzdrževanja že kazalo pomanjkanje ljudi in to zlasti strokovno sposobnejših. To pa zaradi tega, ker so v tem času stekli nekateri novi agregati.

Do sedaj sta bila z električnega strokovnega stališča prav gotovo najbolj zahtevna agregata Siemens v HVZ in Serbius v valjarni 2400. Skoraj istočasno z reorganizacijo vzdrževanja pa so začeli obratovati novi agregati. V primerjavi s starimi predstavljajo ti agregati z električnega stališča v okviru Železarnice neke vrste tehnično revolucijo. Regulacija, krmiljenje in avtomatike, ki so vključeni v Vaughnove stroje v HVZ, na ASEA električni peči v jeklarni, v novi kisikarni Sava in v obratih valjarni Bela, predstavljajo tehnično tak napredek in korak naprej, da se v nobenem pogledu ne da primerjati s starimi napravami. Te naprave predstavljajo tehnično nov svet, ki smo ga vpeljali v našo Železarno. Ta moderna izpopolnjena tehnika pa zahteva tudi moderno izpopolnjeno in tehničnemu nivoju primerno spremembo v gledanju na izvajanje vzdrževanja.

Novo moderno opremljene naprave in staro gledanje in izvajanje vzdrževanja po starih metodah nas ne bo pripeljalo do uspehov, ki jih od naprav pričakujemo in ki so jih naprave tudi sposobne dati. V osnovi je treba spremeniti gledanje vzdrževalcev in upravljalcev na vzdrževa-

Zastarel motiv montažnih del v novi valjarni žice, ki bi morala v prihodnjem mesecu doseči 3.000 ton proizvodnje

nje in upravljanje s temi napravami. Tisti, ki z napravami delajo ali jih vzdržujejo, so se sami lahko prepričali, da jih stroji zelo dobro poslušajo, če z njimi ravnaajo tako, kot je predvideno. Mnenja pa sem, da vzdrževalcem še nismo dali vsega tistega, kar jim moramo dati, da bodo naprave lahko pravilno vzdrževali. Tu mislim predvsem na dopolnilno usposabljanje vzdrževalcev in sicer samoiniciativno na raznih seminarjih in na dokumentacijo s primernim opisom o delovanju naprav.

V krmilju, avtomatih in regulaciji je zajeto nešteto popolnoma novih sistemov, ki v Železarni niso bili poprej še nikoli uporabljeni. Ti sistemi predstavljajo v svojem bistvu višek uporabljene tehnike tudi za tehnično najbolj razvite države. Ker pa je ta tehnika za nas popolnoma nova, se postavljajo na naše vzdrževalce elektro opreme izredno velike in odgovorne

zahteve. Te zahteve se izražajo v obvladanju mnogo teoretičnega znanja, ki nam ga naše najvišje šole niso dale. Zato je potrebno, da se posamezniki še naprej z lastno iniciativno teoretično izpopolnjujejo. Vprašanje pa je, če bo to lastno izpopolnjevanje teoretičnega znanja zadoščalo, da bomo obvladali vse sisteme, oziroma vso uporabljeno tehniko v naših napravah.

Poleg vodilnega kadra pa je treba usposobiti tudi delovodje in električarje. Nivo tega kadra je treba bistveno dvigniti. Na področju dopolnilnega usposabljanja elektro vzdrževalcev smo organizirali s pomočjo ŽIC seminarje, ki jih obiskujejo kvalificirani električarji s 5-letno prakso. Skupno traja seminar 200 učnih ur, obsega pa osnove matematike, HTV predpise, električne stroje, avtomatiko, električne instalacije, stikala in visokonapetostne naprave. Kdor po seminarju uspešno

zaključi izpit, si pridobi pravico do delovnega mesta D-4 brez odbitkov pri osebnem dohodku. Prvi seminar je bil zaključen lansko leto julija, drugi pa je v teku in bo zaključen predvidoma do 1. maja. Poleg tega je trenutno v teku seminar na Beli, ki ga obiskujejo samo elektro vzdrževalci valjarni Bela. Na tem seminarju predavajo snov, ki obsega delovanje in vzdrževanje naprav, ki so vgrajene v valjarni Bela. Koncem januarja in v začetku februarja letos je bil seminar za vodstvo vzdrževanja elektro naprav v jeklarni o delovanju, regulaciji in vzdrževanju elektro naprav na 60-tonski ASEA električni peči. Seminar je vodil predstavnik firme ASEA iz Švedske inž. Knutsson. Ta snov se bo v obliki seminarja posredovala elektro vzdrževalcem v jeklarni. Seminar se bo pričel še februarja.

(nadaljevanje na 8. str.)

POGOVOR O SAMOUPRAVLJANJU ● POGOVOR O SAMOUPRAVLJANJU ● POGOVOR O SAMOUPRAVLJANJU

Delo samoupravnih organov v preteklem letu

Ustava SRS določa, da člani delovne skupnosti delovne organizacije uresničujejo pravice in dolžnosti delavskega samoupravljanja neposredno in le del svojih nalog poverjajo voljenim organom, delavskim svetom in upravnim odborom. To določilo ustave je zapopadeno tudi v našem statutu, ki določa, da mora sistem samoupravljanja, oblike in metode dela samoupravnih organov in njihov razvoj omogočiti kar najbolj neposredno udeležbo proizvajalcev v samoupravljanju. Poglejmo, če smo določilom ustave in našega statuta v preteklem zadovoljili, ali bolje, pogledajmo, če smo v preteklem letu pravice našega demokratičnega sistema samoupravljanja izkoristili.

V preteklem letu smo v Železarni imeli vsega skupaj 69 zborov delovnih enot. V Železarni imamo 27 delovnih enot, kar pomeni, da so enote imele poprečno le po dva zbora v celem letu. Največkrat so sklicale zbor: šamotarna šestkrat in žebjarna petkrat, valjarna tanke pločevine in valjarna žice pa v celem preteklem letu niso skli-

cale niti enega zbora. Na mesec je bilo poprečno po 5 zborov, največ seveda v februarju in aprilu, po 14 zborov, najmanj pa v decembru, ko je ena sama enota sklicala zbor.

Če upoštevamo dejstvo, da je delavski svet Železarnice sklical zbor delovne skupnosti Železarnice v februarju zaradi obravnavanja predloga pravilnika o delovnih razmerjih, v aprilu pa zbor zaradi obravnavanja delitve sklada splošne porabe, potem je prikazana slika še mnogo slabša, saj odpade na eno enoto nekaj več kot en zbor sklican v celem letu na lastno iniciativo.

Brez zadržka lahko ugotovimo, da demokratičnih pravic samoupravljanja v preteklem letu nismo izkoristili, mogoče pa si lahko celo opravičeno postavimo vprašanje: »Ali imamo v naši Železarni neposredno delavsko samoupravljanje, torej takšno samoupravljanje, ki je temelj vsega samoupravljanja?«

Ni kaj boljše slike ne dobimo, če pogledamo število sej delavskih svetov delovnih enot. V preteklem letu je bilo v Železarni vsega skupaj 205 sej delavskih svetov delovnih enot, kar znaša poprečno na eno delovno enoto 7 sej. Največ sej je imel delavski svet šamotarne 14, delavski svet va-

ljarne debele pločevine 13 in delavski svet valjarne profilov 12. Samo te enote so v poprečju zadovoljile določilom 52. člena našega statuta, ki določa, da mora predsednik sklicati sejo delavskega sveta delovne enote najmanj enkrat mesečno. Poprečno mesečno je 17 delovnih enot sklicalo sejo delavskega sveta, ostalih 37 % enot pa ne. Največ sej delavskih svetov delovnih enot, in sicer 28, je bilo v maju, kar je razumljivo, saj so v maju bile volitve v samoupravne organe in so v tem mesecu bile konstituante delavskih svetov, že čez dva meseca, v juliju, pa je bilo v Železarni le 10 sej delavskih svetov delovnih enot. Zanimivo je, da se ta številka ni povzpela na poprečje prav do konca leta, čeprav vemo, da je v tem času Železarni šlo najslabše.

Samo za primerjavo naj povem, da je delavski svet Železarnice v preteklem letu imel 14 delovnih in eno svečano sejo, da sta dve seji od teh trajali po dva dni, ena pa celo tri dni. Upravni odbor pa je imel 23 sej, dve od teh sta trajali dva dni. Ta primerjava nam še bolj potrjuje upravičenost prej zastavljenega vprašanja, saj vidimo, da so osrednji samoupravni organi dobro delali in se redno sestajali.

M Polak

Borci pripovedujejo:

Kako je prišlo do smrti petih kurirjev

(Nadaljevanje in konec)

Slučaj je nanese, da sta istega dne zjutraj okrog 8. ure šla proti Medjemu dolu dva partizana in sicer Ivan Sršen — Luka in Ciril Noč — Mirko. Ta dva nista prišla v stik z obveščevalci obveščevalne točke Stol, niti s kurirji postaje G-22, zato sploh nista vedela za zasedo. Ciril je bil komandir kurirske postaje G-17 nad Potoško planino, usodnega dne pa se je vračal iz Plavškega rovt. Tam se je srečal s Ivanom Sršenom, obveščevalcem Koprškega odreda, ki se je z obiska na domu vračal v odred. Po poti je šel Ciril pred Sršenom. Ko je prišel do zasede, sta mu okrog ušes zažvižgali dve svinčenki. Nemci so ga verjetno hoteli prestrašiti in ujeti, kakor pred tem Lojza. Toda Ciril se ni hotel vdati, temveč je z rusko brzostrelko vžgal po sovražniku, nato pa se je pričel valiti po strmini navzdol. Slišal je le še vzklik Sršena, ki je umiral zadet od sovražnikove kroglice: »Pozdravi domače, jaz ne morem več naprej.« Za ta dogodek niso zvedeli kurirji, ki so v tem času že zapustili postajo G-22.

Okrog poldneva je komandir postaje Vilman odšel s smučmi oprezovat, kakšen je položaj okrog zapuščene postaje. Med potjo se je srečal z Demšarjem, komandantom reledne kurirske poti, ki je

zahteval, da se vsi kurirji vrnejo v svojo postojanko. Kuhar Vinta, doma iz Javorniškega rovt, je kuhal kosilo, kar še potrjuje, kako neprevidni so bili. Slišali so streljanje v Medjem dolu, čeprav niso vedeli, na koga Nemci streljajo. Kurir, ki se mu je posrečilo uiti, je povedal o sovražnikovi zasedi, vendar to ni bilo dovolj resno opozorilo. Komandant Demšar je bil tukaj novinec in ni dobro poznal zemljišča. Težko je danes govoriti, če je on resnično vztrajal, da mora priti do sosednje kurirske postaje. Če je že moral na pot, bi mu morali kurirji svetovati, naj gre nižje ali višje od poti, kjer je bila zaseda.

Kurirji gredo v smrt

Popoldne je pet kurirjev krenilo na pot. Zmenili so se, da bodo zaradi varnosti šli po 200 metrov eden za drugim. Za vodjo poti je bil določen Jože Zvab, najmlajši borec, ki pa je bil kljub mladosti žilav in vzdržljiv. Tih in ubogljiv, kakršen je bil po naravi, ni nikoli ugovarjal, čeprav je tudi njega kot ostale obdajala zla slutnja. Za Jožetom je šel Franc Mežek, nato komandant Stefan, za njim komisar Iztok in kot zadnji Valentin Klinar, katerega je bilo naročeno, naj jih spremlja samo do Medjega dola, nato pa naj se vrne, da bi poročal preostalim kurirjem o položaju.

Kakšna zmota in neprevidnost. Jože Zvab je v Medjem dolu nenadoma naletel na mrtvega obveščevalca, ki je zjutraj padel. Kurirji za to niso vedeli. Kaj se je ob pogledu na mrtvega partizana porajalo v srcu mladega kurirja, lahko samo slutimo. Strmel je v okrvavljeno telo in rdeče pege na snegu, dokler se mu ni približal Mežek, ki je šel za njim. Tudi ta se je zaustavil in nemo strmel v mrliča. Tako so prihajali eden za drugim, dokler se ob mrtvem obveščevalcu niso zbrali vsi, ki so šli na pot. Kdo bi mislil, da bo mrtev partizan pomagal tragični usodi, saj so se zbrali prav pred morilskimi cevmi sovražnikovega orožja. Nemci so postavili dvojno zasedo, tako da je bil vsak umik nemogoč, saj so hoteli ujeti čim več partizanov, predvsem pa Očka. Brzostrelke in strojnice so zaregljale in prekinile nit življenja kurirjem Jožetu Zvabu, Valentinu Klinarju, Francu Mežeku ter komandantu Stefanu Demšarju, ki je bil doma nekje blizu Zelenikov v Selški dolini. Bili so to sami mladi fantje, stari okrog dvajset let, Zvab pa ni dočkal niti osemnajsto leto. Kri je pordečila sneg, ki je bil tokrat v tolikšno pomoč okupatorju. Od petih kurirjev je ostal pri življenju samo komisar Iztok, Trtnikov iz Javornika. Ob prvih

streljih se je pogнал čez strmino v globok sneg. Z vej smreke se je vsul sneg in zakril sledove. Med skokom je bil dvakrat ranjen in kljub temu, da je krvavel, je bil pod snegom povsem miren. Nemci so hodili okrog njega in ga iskali. Iztok, ki je znal nemško, je slišal, kako so se prepirali. Nekateri so zatrjevali, da je bilo pet partizanov in da mora biti še eden, drugi pa so pravili, da so bili samo štirje. Ker ga niso našli, so menili, da so bili res samo štirje partizani. Mrtvim so slekli obleko in jih pustili ležati tam, kjer so izdihili. Ko so se Nemci vračali skozi Javorniški rovt, je imel eden izmed belogardistov na sebi bel plašč na več krajih prestreljen in krvav, katerega je pri skoku izgubil komisar Iztok. »Enega smo že podelali v golaž,« so ob krohotu pravili belogardisti domačinom, ki so vznemirjeno čakali novic o svojih. Omenim naj še dogodek, ki se je pripetil pred odhodom kurirjev na pot. Komandant Stefan je pred odhodom očistil škornje in dejal: »Če me slučajno dobijo Nemci, da ne bodo rekli, kako imam umazane škornje.«

Streljanje iz Medjega dola se ni slišalo do kurirske postojanke G-22, dobro pa so ga slišali obveščevalci obveščevalne točke Stol. Ker se

Klinar do večera ni vrnil nazaj, je obšla ostale kurirje zla slutnja. Izmenično so stražili, da jih ne bi sovražnik presenetil. Okrog devetih zvečer, ko je stražil kuhar Vinta, je le-ta zaslišal pod seboj slabotne klice na pomoč. Klical je komisar Iztok, ki se je ponoči izkopal iz snega. Predno so prišli kurirji do njega, je omahnil v nezavest. V postaji je kasneje

povedal, da so ve drugi mrtvi, vendar vedel zagotovo. Na prvo pomoč, drugi ga poslali dalje. Konik je bil zaradi o lan vse do svobod pa ga je pokojni S Padle partizane niso takoj našli. padel sneg in pod s ležali do spomladi, svojci s pomočjo p

Za dostojno počastit

Poleg 50-letnice velike oktohrske revolucije, katero smo počastili preteklo leto, 50-letnice upora mornarjev v Boki Kotorski leta 1918, 50-letnice upora slovenskih fantov in mož v Judenburgu in Radgoni, ki so bili v sestavi avstroogrške vojske, je tudi zelo pomembna 50-letnica bojev za našo severno mejo ob razpadu Avstroogrške monarhije v jeseni leta 1918.

Zadnja seja Zveze prostovoljcev borcev za severno mejo 1918/19 na Jesenicah je bila namenjena predvsem organizaciji priprav za počastitev 50-letnice. Odbor se zaveda, da stoji pred težko nalogo in je zaradi tega povabil na sejo tudi predsednika Zveze združenj borcev NOV občine Jesenice tov. Franca Konoblja-Slovenka, ki je organizaciji prostovoljcev borcev že večkrat pomagal z navsveti. Dogodki pred 50. leti

so bili tako važni za movino, da bi ne sn zabo in zato se odli deva, da ohrani z vsaj skromne spomiste čase, ko še nistočno določene seve

Dogovorili smo s povežemo z bčinsktejem ZKS zaradi njih proslava da i prej skličemo širševanje s predstavnilske skupščine občine mitejem ZK. občine borom ZZB NOV, o odborom SZDL in o komitejem ZMS. bomo tudi predstavpubliškega odbora prostovoljcev borcev verno mejo. Na po določili program pri katerih naj bi sebnou poudarjena nja, dokumentarna postavitev spominski žij, proslava in inte

Delovno taborišče Podmežakljo

Znano je, da je v vojnem času nastalo v Nemčiji zelo veliko število raznih taborišč, tako kazenskih, koncentracijskih, izseljeniških, ujetniških in delovnih. Eno takih delovnih taborišč je bilo

tudi na Jesenicah in sicer Podmežakljo.

Osnovni vzrok, da je nastalo taborišče na Jesenicah, je bil v vedno večjem pomanjkanju delovne sile, zlasti moških v tovarni. To po-

manjkanje delovne sile je bilo pogojeno z množičnimi aretacijami in selitvami jeseniškega prebivalstva v letih 1941 in 1942, kakor tudi množičnega odhoda moških v partizane. Poleg tega pa

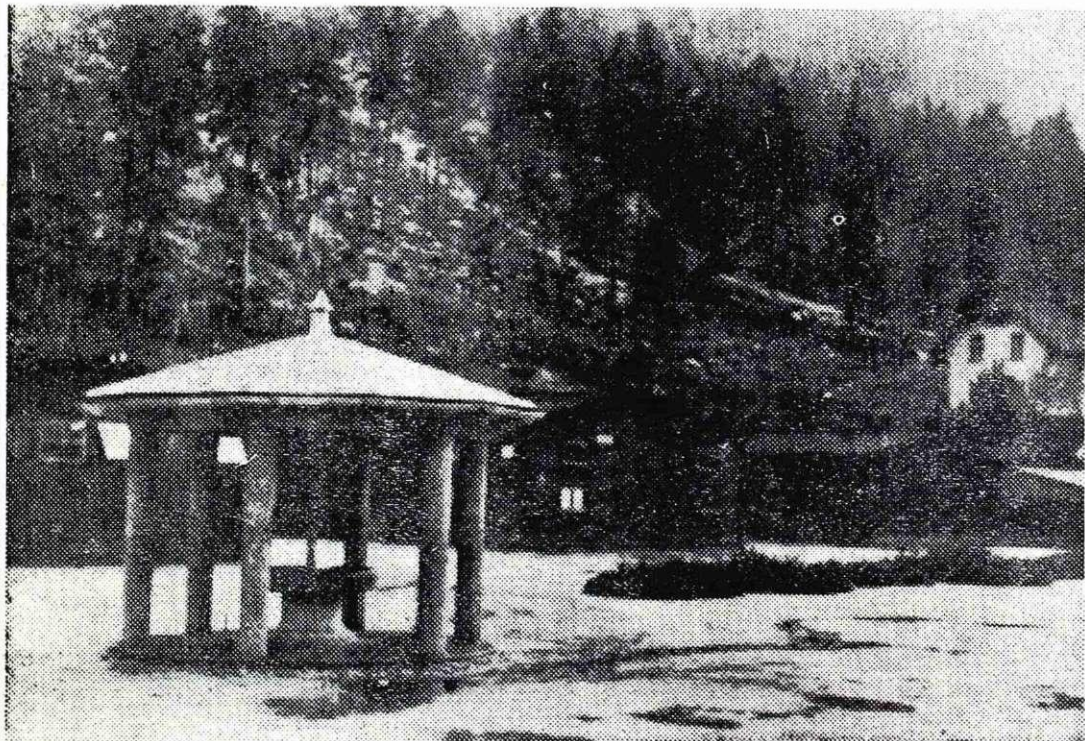
je takratna KIG izgubila precej delovne sile tudi z rednimi vpoklici v nemško vojsko, v kakor tudi na obvezno delo, RAD (Reichs Arbeitsdienst), od koder so jih navadno po šestih mesecih vključevali v nemško vojsko. Te številke niso bile majhne, saj so meseca aprila 1943 prikazovali primanjkljaj 1400 delavcev. Ob dejstvu, da je bila jeseniška tovarna takrat vključena v vojno industrijsko podjetje, ki naj bi proizvajala za nemški vojaški stroj potrebna jekla, je takratna direkcija resno razglabljala, kje in kako dobiti delovno silo. Rešitev so iskali s pomočjo ministrstva za vojno industrijo v Berlinu že leta 1942 na ta način, da bi dovedli na Jesenice tujo delovno silo, predvsem Francoze. Vse to pa ni bilo tako hitro izvedljivo, čeprav so pričeli takoj sklepati pogodbe za gradnjo barak oziroma taborišča, katerega lokacija je bila predvidena na igrišču Športnega društva Kovinar Podmežakljo in na Lipcah. Zaradi ogroženosti vedno bolj razvijajočega se partizanstva na Gorenjskem, so lokacijo v Lipcah opustili in pričeli z gradnjo barak na imenovanem igrišču, kjer so

predvidevali taborišče s kapaciteto 1200 ležišč. Taborišče v takem obsegu ni bilo dograjeno, vendar pa je ob koncu že obstajalo sedem večjih in dve manjši baraki za delavce poleg barake, kjer je bila nameščena kuhinja in jedilnica.

Sestnajstega junija 1943 je prispela na Jesenice prva skupina Francozov. Postopoma pa so prihajali še ves mesec junij in julij. Tako da je bilo konec avgusta v tem taborišču že čez 250 Francozov, v glavnem moških. To so bili francoski civilni delavci, nasilno mobilizirani za delo v Nemčiji, v glavnem iz južnih predelov Višijske Francije. Predvidevali so 600 Francozov, vendar jih toliko ni prišlo, saj smo ugotovili, da je bilo vseh Francozov na Jesenicah le nekaj nad 300. Po kapitulaciji Italije je uprava KIG iskala delovno silo s pomočjo delovnega urada v Ljubljani, predvsem kvalificirane delavce iz ljubljanske pokrajine. Le-ti so prihajali na Jesenice v manjših skupinah vse leto 1943 in 1944, tako da je bilo vseh, ki so bivali v tem taborišču, okoli 550, v glavnem moških, nekaj pa je bilo tudi žensk. Ker je še vedno primanjkovalo delovne sile, so v letu 1944 pričeli vključevati tudi Italijane, med katerimi je bilo tudi precej primorskih Slovencev. Vseh Italijanov je

bilo okoli 150 in kar mivo največ okolic (Udin).

Ob udaru Prešern gade na Jesenice 1 1944 ponoči je bilo ranih v partizane iz šča Podmežakljo sk taboriščnikov, od tek Francozov, ostali pa prebivalci ljubljanske jine. To je naredilo v samem vrhu takrat ške oblasti, zato so k stalemu pomanjkanju ne sile začelo prei dovažanjem moške sile na Jesenice. KIG pa je dobila n. mora taborišče obdat dečo žico in zagotov nost. Tako so v mes ju do tedaj postot obdali z bodečo žico, li bunkerje. Postavil mete in uvedl redno Kljub tem uklopom pošiljanje moških v šče občutno manjša mesto njih pa so p lovnih uradov pošilja ske iz Poljske, Ru Ukrajine. Tako da vseh žensk s tega c na Jesenicah čez 150. 1944. leta pa so skleg govore, da bi prišlo v tovarno okoli 300 r delavcev iz Posarja. G probleme namestitve t di se je njihov prihod kel do leta 1945. Te l namestili v gostilnišk starih zaplenjene

Delovno taborišče Podmežakljo je nastalo leta 1943

kurirjev

na- povedal, da so verjetno vsi drugi mrtvi, vendar tega ni vedel zagotovo. Nudili so mu prvo pomoč, drugi dan pa so ga poslali dalje. Komisar Trtnik je bil zaradi ozeblin bolan vse do svobode, zdravil pa ga je pokojni Saksida. Padle partizane — kurirje niso takoj našli. Nanje je padel sneg in pod snegom so ležali do spomladi, ko so jih svojci s pomočjo partizanov

pokopali. Jožeta Žvaba so pripeljali domov v Javorniški rovt, kjer so ga na vrtu pred domačo hišo na skrivaj pokopali, da ne bi Nemci za to zvedeli. Po osvoboditvi je na željo matere ostal pokopan na domačem vrtu, kjer je tudi spominsko obeležje. Po vojni je zveza borcev Javornik — Koroška Bela postavila v Medjem dolu na kraju, kjer so padli kurirji, lep spomenik. V spomin na padle kurirje pa prirejajo vsako leto v Javorniškem rovtu kurirski smuk.

Jože Vidic

stojno počastitev 50 - letnice

so bili tako važni za našo domovino, da bi ne smeli v pozabo in zato se odbor prizadeva, da ohrani zanamcem vsaj skromne spomine na tiste čase, ko se nismo imeli točno določene severne meje. Dogovorili smo se, da se povežemo z občinskim komitejem ZKS zaradi predvidenih proslav in da nato čimprej skličemo širše posvetovanje s predstavniki občinske skupščine, občinskim komitejem ZK, občinskim odborom ZZB NOV, občinskim odborom SZDL in občinskim komitejem ZMS. Povabili bomo tudi predstavnike republiškega odbora Zveze prostovoljcev borcev za severno mejo. Na posvetu bi določili program prireditev, pri katerih naj bi bila posebno poudarjena predavanja, dokumentarna razstava, postavitve spominskih obeležij, proslava in interna pro-

slava vseh udeležencev bojev za severno mejo z območja jeseniške in radovljanske občine. Člani sedanjega odbora se zavedajo, da bodo vse priprave uspešne le tedaj, če bo o tem zainteresirana širša javnost, posebno še vse politične in družbene organizacije.

Sklenjeno je bilo tudi, da skličemo v drugi polovici marca članski sestanek oziroma občni zbor, ko nam bo že znan program za bodoče delo v zvezi s 50-letnico. Tudi na ta sestanek bomo vabili predstavnike političnih in družbenih organizacij, da bodo tako seznanjeni z delom odbora. Povabili pa bomo tudi dr. Udeita, člana republiškega odbora naše organizacije, ki je znan kot strokovni delavec na področju dokumentarne raziskave dogodkov na severni meji.

Srečko Sorli

bilo okoli 150 in kar je zanimivo največ v okolice Vidma (Udin).

Ob udaru Prešernove brigade na Jesenice 19. julija 1944 pončji je bilo mobiliziranih v partizane iz taborišča Podmežakljo skoraj 150 taboriščnikov, od tega čez 80 Francozov, ostali pa so bili prebivalci ljubljanske pokrajine. To je naredilo preplah v samem vrhu takratne nemške oblasti, zato so kljub nastalemu pomanjkanju delovne sile začasno prenehali z dovažanjem moške delovne sile na Jesenice. Uprava KIG pa je dobila nalog, da mora taborišče obdati z bodočo žico in zagotoviti varnost. Tako so v mesecu juliju do tedaj pristo taborišče obdali z bodočo žico, zgradili bunkerje, postavili žaromete in uvedli redno stražo. Kljub temu uklopom pa se je pošiljanje moških v taborišče občutno zmanjšalo, namesto njih pa so prek delovnih uradov pošiljali ženske iz Poljske, Rusije in Ukrajine. Tako da je bilo vseh žensk s tega območja na Jesenice čez 150. Jeseni 1944. leta pa so sklepali dogovore, da bi prišlo na delo v tovarno okoli 300 nemških delavcev iz Posarja. Glede na probleme namestitve teh ljudi se je njihov prihod zavlekel do leta 1945. Te ljudi so namestili v gostilniških prostorih zaplenjene gostilne

Mulej na Javorniku, dalje v Petrovem hotelu v Kranjski gori, le 46 so jih namestili v taborišče Podmežakljo.

Pripeljana tuja delovna sila pa se ni obnesla. Težave so nastopale zlasti s Francozi in Italijani, delno zaradi klimatskih pogojev, kakor tudi zaradi nerazumevanja jezika.

Ugotovljeno pa je, da je od vse te delovne sile odšlo v NOV julija 1944 okoli 150 taboriščnikov, 280 jih je izostalo z dela, iz česar sklepamo o njihovih pobegih domov, 50 je bilo zaradi bolezni odpuščenih, 55 oseb je bilo zaprtih v Begunjah, tako da je do aprila 1945 ostalo v tem taborišču le še nekaj nad 300 delavcev, v glavnem naših ljudi in delno Rusinj.

Iz tega lahko sklepamo, da je bilo v to taborišče pripeljanih veliko število inozemskih tujih delavcev, ki so reševali proizvodnost takratne KIG, vendar pa kljub temu ni bilo zaželenih uspehov.

Po osvoboditvi je taborišče še obstajalo nekaj let, prvotno kot vojno ujetniško taborišče za nemške vojne ujetnike, ki so obnavljali porušene Jesenice in delali v tovarni, kasneje pa je bil v tem taborišču internat metalurške industrijske šole, dokler barak leta 1957 niso porušili in na tem mestu zgradili stanovanjske bloke.

Stane Tušar

Miha Klinar: LUČI V SIVEM MESTU ● Miha Klinar: LUČI V SIVEM MESTU ● Miha Kl

8

»Da se ni zgodilo kaj podobnega kakor lani in da se ni našel zopet kak Hlebec?« postaja Vreg, zdaj ko je sam, zaskrbljen.

In ta zaskrbljenost ga spremlja, ko tik pod cerkvijo, ki je na bregu in do katere vodijo dvojne stopnice, stisnjene med dvoje hiš ob glavni cesti, zavije in naglo stopa zopet proti vzhodu, po krivi, tu kakor soteska ozki cesti, ki jo oži pred kavarno »Pariz«, v kateri so razvpite ženske, stara gostilna, (last posestnika, trgovca in malega tovarnarja Trsnika, lastnika tovarnice risalnih žebličkov) in s svojim pomolom sega na samo cesto, tako da se v tej ožini le s težavo sreča dvoje konjskih vpreg, kaj šele avtomobilov, ki poredkoma zaidejo v sivo mesto in ki ga ima v mestu samo tovarniški generalni direktor, a se še ta raje vozi v tovarno s konjsko kočijo kakor z avtomobilom. Morda so kriva zijala, ki se vselej naberejo okrog slehernega avtomobila, ki se ustavi v mestu, ali pa bencinski smrad, ki direktorju bolj smrdi kakor stvari, ki jih izpuščata njegova konja.

Tu mimo hiti Vreg, čeprav bi mu ne bilo treba hiteti, saj je cerkvena ura pravkar udarila pol deseto, do policijskega komisariata, kjer se mora javiti točno ob desetih, pa je komaj nekaj minut. Stopa po soncu, ki že prijetno greje, tako da je čutili njegovo božajočo toploto, ki bi jo Vreg, oblečen v tanko obnošeno obleko in doma pleten volnen jopič, užival, ko bi ga ne mučila misel, kaj je z glavnim kurirjem in kaj ga zadržuje toliko časa zunaj, onstran meje.

Njegove misli bi postale še bolj zaskrbljene, ko bi ga nedaleč od postajnega poslopja nekdo ne ustavil.

SIVO MESTO

»Pa saj si zares to ti, Vreg! Svojim očem nisem verjel!«

»Jaz, seveda jaz,« odvrne Vreg jecljaje in nekoliko zmeden strmi v temne, a vesele oči človeka, ki ga je ustavil.

Kdo neki je?

Kje neki je že videl ta, kakor od vetra ožgan in zdrav obraz? Kje te črne, vranje svetlikajoče se lase, ki silijo izpod nekoliko postrani pokritega, operjenega obledelega zelenega fantovskega kmečkega klobuka.

Vsekakor, znan se mu zdi. Nekje ga je že videl. A kaj?

»Kaj zijaš? Menda me še nisi pozabil?«

Vreg je v zadregi kakor vselej, kadar sreča koga, ki pozna njega, on pa se ga ne more takoj spomniti.

»Janez sem! Janez Robnik, če si me že pozabil!«

Zares, to je Janez, nekoč sodrug in član Neodvisne, ki so ga pred petimi leti odpustili iz tovarne. »Kako bi te pozabil? Kako bi te ne poznal? Le dolgo te nisem videl,« se Vreg opravičuje. »Ne zgledaš slabo. Bolje kakor včasih.«

»Kajpak, saj sem vselej na zraku in ne v prahu modelne mizarne kakor včasih.«

»Torej delaš?«

»Da, zdaj tu! Potem tam! Kakor pač nanese.«

»Potem si še vedno brez stalnega posla?«

»Ne trenutno ne! Zdaj že celo leto delam pri Ojcniku! Načelam in vozim les, a kadar gre trda, tihotapim! Mimo tega, da mi ni dolgčas, pa doma še rezljam srčke in podobno, kar gre v denar na semnjih. Človek si mora pomagati, kakor ve in zna,« pripoveduje Janez hrupno in s smehom, v katerem je komaj kdaj pa kdaj čutiti senco zagrenelosti. »A ti? Kaj počneš ti? Slišal sem, da so te imeli spet v konfinaciji.«

»Res je. In še sedaj me ne puste pri miru. Pravkar sem namenjen na policijski komisariat.«

»Na komisariat? A zakaj?« postane Janezov glas za trenutek mračen in negotov.

»Radi me imajo in me hočejo vsak dan videti,« se Vreg nasmehe.

»Tako torej? Toda vseeno imaš še časa za kozarec,« ga Janez prime za roko in mu z obrazom pokaže na kolodvorsko restavracijo.

»Komaj!«

»Staremu sodrugu ne boš odrekel.«

»Prav gotovo ne, a mudi se mi! Na policiji moram biti točno, kakor da bi bil pri njih v službi,« se Vreg pošali, a mu je takoj žal, ker ga je bivši sodrug pogledal s čudno opreznim pogledom, kakor da je bil mislil resno. Zato skuša popraviti: »No, šalil sem se. Službe pri policiji ne bi nikoli hotel ne prosil.«

»Pa bi ti jo dali. Veliko več,« reče Robnik, potem pa se poslovi: »Konja in voz imam na Mesarjevem dvorišču!«

»Ne zaupa mi,« za trenutek zazebe Vrega, a čez čas si reče: »To je dokaz, da je še naš.«

4

MINUTA PRED DESETO je, ko vstopi Vreg v prilično, sivi kocki podobno stavbo policijskega komisariata. Iz komisarijeve pisarne je slišati Carmakov glas. Videti je, da ima v pisarni nekega aretiranca, nad katerim nekaj kriči, a ni mogoče razumeti. Predpisarna, v kateri navadno sedi Crni, agent, ki se ga je to ime oprijelo zaradi njegove temne polti in črnogorskega porekla, je prazna.

»Torej je tudi Crni tam notri,« si pravi Vreg s pogledom na vrata komisarijeve zaslisevalnice, obenem pa pomisli, kdo neki bi bil nesrečnik, ki ga pesti komisar ob asistenci črnogorskega orjaka, ki ga Vreg in vsi, ki so že imeli opravka s to zverjo v človeški podobi, prav dobro poznajo. To je pravi srednjeveški rabelj, čeprav so njegova mučilna sredstva popolnoma sodobno preprosta. Najraje se poslužuje debelih tesarskih svinčnikov, ki ti jih zatakne med prste, nato pa ti jih stiska s svojo orjaško šapo, da pokajo in se lomijo v členkih.

Strahotne muke so to, ve sleherni, ki jih je okušal.

Vreg ne ve, kaj bi. Bi potrkal? Bi počakal? Kaj bi bilo bolj prav, da bi po nepotrebnem ne razburjal teh barab, ki predstavljajo bič oblasti in ga uporabljajo za sleherni malenkost, če te imajo enkrat zapisanega v svojih seznamih. Zato se ozira izgubljeno po prostoru kakor da mu bo praznina prišepnila, kaj naj stori. Toda slišati je samo oster komisarijev glas, prodirajoč skozi dvojna oblazinjena vrata v prazno dežurno pisarno, in ki se le kdaj pa kdaj izoblikuje v razumljive besede.

»Ko bi bil vsaj Crni ali kdo drug tu,« je Vregu neprijetno v praznini dežurne pisarne.

Kaj ko bi vseeno odprl zunanja oblazinjena vrata in potrkal na notranja, neoblazinjena?

Ura je deset in vsaka minuta netočnosti javljanja je po komisarijevem nenapisanem policijskem pravilniku deset dinarjev globe, a pet zamujenih minut že sto dinarjev, to pa je za celih trideset dinarjev več, kakor dobiva na teden Vreg od organizacije kot podporo. Rdeče pomoči, denar, ki ga zanj zmorejo prispevati tovariši od svojih, ne prevelikih zaslužkov.

Že to je venika žrtev zanje. Naj jih torej obremeni še z vsoto, ki jo bo brez dvoma zahteval od njega policijski komisar, če ne bo ta hip stopil predenj.

Zato bo potrkal pa naj ga za to nesramnost izroči komisar v pretres Crnemu, da bo s svojo šapo vnovič preizkusil prevzgojne metode za nepopoljšljive »moskovske plačance in tipe samouprave«, seveda, če se že ni preveč upehal nad človekom, ki ga ta hip pesti z besedami policijski komisar.

Vreg odpre oblazinjena vrata in potrka. Komisarjev glas za trenutek utihne, kakor da je trkanje presekalo psovke »svi-nja« na dvoje in jo spremenilo v: »Svi-napred!« obenem pa se odpro vrata, ne da bi Vreg segel po sivi, kakor cev debeli kljuki.

»Kaj je že deseti,« zavpije policijski komisar.

Vreg pričakuje, da ga bodo po tem vzkliku zasule Carmakove psovke. Toda Carmak se vzravna in čaka, da bo slišal Vregov vsakdanji raport, ki mu ga je bil predpisal sam.

Miha Klinar: LUČI V SIVEM MESTU ● Miha Klinar: LUČI V SIVEM MESTU ● Miha Kl

Ali so nam visokokvalificirani kadri potrebni?

Ni dvoma, da je na gornje vprašanje lahko samo pozitiven odgovor, še več, v sedanjí situaciji so nam visokokvalificirani kadri še posebno potrebni, kajti edina alternativa napredka Železarn je boljša višja struktura strokovnosti kadrov.

To vprašanje je bilo postavljeno 9. februarja v Železarni v zvezi s prošnjo za prekinitve delovnega razmerja ekonomistke Gizele ROZMAN, prej štipendistke Železarn.

Omenjena sodelavka se je zaposlila v Železarni 1. decembra 1967, zahtevo za prekinitve delovnega razmerja pa je vložila sredi januarja t. l. in to za sporazumno prekinitve s 1. februarjem.

Kot je sama izjavila se je že pred zaključenim študijem odločila, da se bo posvetila za delo v pedagoški stroki, ker jo delo v podjetju ne veseli. Sredi januarja je končno dobila diplomu, istočasno pa je v Kopru izšel razpis za delovno mesto v neki srednji šoli, na katero je reflektirala in tja tudi odšla.

Razumljivo je, da je tak odhod potrebno nekako opravičiti pri podjetju, ki jo je štipendiralo in če bo opravičilo dovolj »tehtno«, da se doseže še kaj več, torej, da ne bi bilo treba vračati štipendije, ki znaša 1.200.000 din. »Tehtno« opravičilo podprto z objavo na omenjen način v Železarni pa je izgleda doseglo svoj namen.

Trditev, da ni imela delovne mize in prostora kjer bi delala ni točna, kajti v času, ko je bila v Železarni je imela oboje. Sodelavec za čigar mizo je sedela je odsoten več mesecev in bi se sigurno po njegovi vrnitvi ta problem rešil s predvidenimi premiki drugih sodelavcev, ker sicer

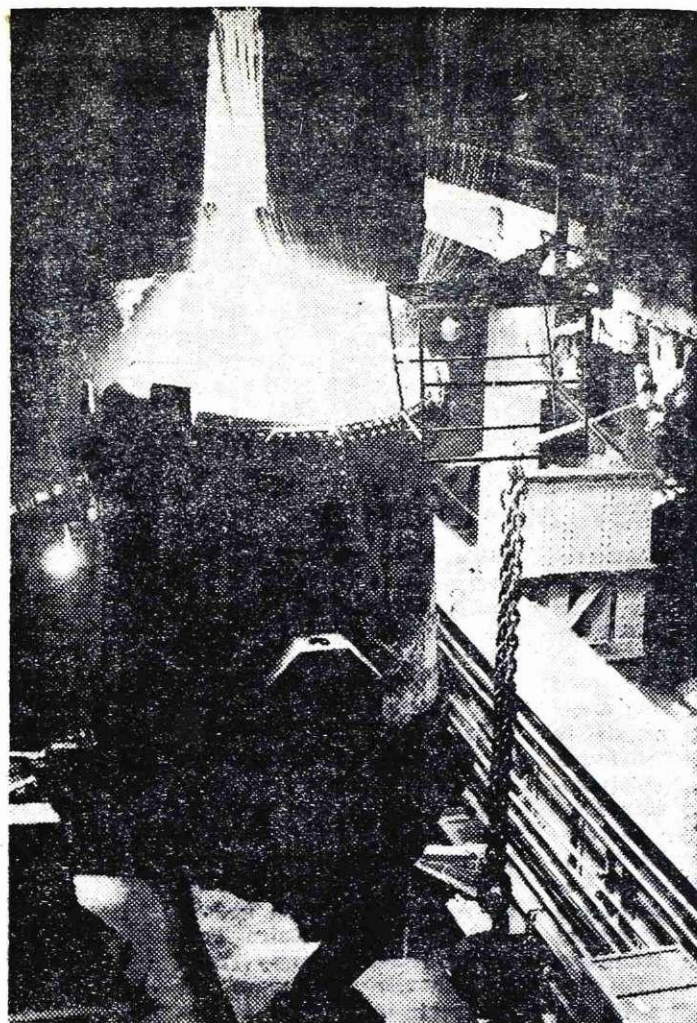
prostorov in miz v službi kjer je bila ni rezervnih, ki bi čakali na take slučajnike. Glede delovnih obvez pa za resnega poznavalca ekonomske problematike Železarn res ni potrebno pojasnil, saj je jasno, da za novega strokovnjaka, ki pride iz šole v službo v tako gospodarsko organizacijo z malo prizadevnosti prve dni lahko noč in dan spoznava osnovne stvari, če želi v čim krajšem času prevzeti konkretno delovno nalogo, ker sicer ekonomske analize se še po dolgotrajni praksi težko uspešno izdelujejo. No ta zaletavost v izjavi se da pač opravičiti samo mlademu ekonomistu, ko se spusti iz teoretičnega na praktičen teren. Res v začetku izgleda, da je sposoben narediti vse, pozneje pa šele spozna, da je teren drugačen od teoretičnih modelov. Praksa jih ne želi, noče upoštevati in zahteva od strokovnjaka, da postane obli-

kovalec, za kar pa je mesec in pol službovanja v službi, ki sploh ni bila izbrana po lastnem hotenju in želji, pač pa samo kot obvezno prehodno ostrešje, prekratko. Verjetno, da še na manj zahtevnih delovnih mestih tak čas ni primeren za samostojno realizacijo delovnih nalog.

Ni namen tega pisanja, da bi se razčiščevalo ozadje kadrovanja v tem konkretnem primeru in neobjektivnega prikazovanja tega primera, pač pa bi se odgovorni za kadrovske politike lahko zamislili: kaj štipendirati, kako usmerjati kadre in kako jih uvajati v delo oziroma planirati za tista delovna mesta, ki jih potrebujejo.

Kolegici pa nasvet, da kot strokovnjak družbene vede ekonomije ne bo dosegla potrebne afirmacije, če se bo spuščala v analize pojavov tako enostransko in cenila subjektivno dogajanja okoli sebe v njeno korist. Ekonomisti morajo pač svoje trditve neizpodbitno dokazati, Neresnice ali polresnice so v tej stroki »škart« proizvodi.

T. F.

Vlivanje na livne vozove v martinarni

Misli

Resnica ni toliko blagodejna, kolikor je njen videz kvaren.

Ljubezen je težko opredeliti. V duši je oblastna strast, v duhu naganjena, v telesu pa skrita in kočljiva sla, ki si želi po mnogem

sprenevedanju prilastiti to, kar ljubi.

Kar nas dela tako nestanovitne v prijateljstvu, je to, da teže razpoznavamo vrline srca kakor vrline duha.

Dobrote izkazujemo pogosto z zahrbtno mislijo, da se nam hudobija ne bo štela v zlo.

La Rochefoucauld

Invalidnina in še kaj?

Delovni invalidi smo odločbe o invalidninah prejeli letos v januarju, čeprav so bile izstavljene že lani v novembru. Ker pa denarja kljub temu nismo prejeli, razen akontacij v višini 25 %, sem se pozanimal na Komunalnem zavodu za socialno zavarovanje v Kranju.

Že ob vstopu v pisarno, v kateri je bilo več uslužbenk, me je presenetil odnos do strank, v tem primeru do delovnega invalida. Izgovori glede denarja za invalidnino so bili kaj različni in obravnavani iz raznih stališč. Slišal sem celo izgovor, da je treba vse preračunati, kljub temu da mi je dobro znano, da so bili izračuni gotovi in izdelani na osnovi poprečja iz leta 1966. Ni manjkal tudi izgovor, češ da mora invalidnina odobriti tudi Zavod za socialno zavarovanje v Ljubljani.

Precej časa je trajalo, da sem se lahko pogovoril s predpostavljanim, ki mi je šele povedal, da denarja ni. To bi mi navsezadnje lahko povedale že uslužbenke v pisarni in bi bilo vsako moje razburjenje v tem primeru popolnoma odveč.

Prav tako me čudi, kako posamezni invalidi prejemajo pripadajoče invalidnine. Menim, da tu ni reda, niti po abecedi, niti po presoji položaja, v katerem se posamezni invalidi nahajajo. Menim, da bi morali v tem primeru imeti prednost invalidi z družinami in z nezaposlenimi ženskami.

Cvetko Rolc
delovni invalid
Železarn

Nekaj o problematiki s katero se srečujemo v el. vzdrževanju

(nadaljevanje s 5. str.)

Konec marca je predviden enotedenski tečaj za vzdrževalce varilnih agregatov v okviru obrata VEN. V teku letošnjega leta sta predvidena še tečaj za elektrikalne delavce in tečaj za električarje, ki delajo v skupini za vzdrževanje električnih transportnih naprav in viličarjev. Predvidoma decembra pa se bo ponovno pričel seminar za elektrikalne delavce, ki imajo že pet let prakse.

V nobenem obratu in v nobeni stroki se po končani poklicni šoli ne zahteva toliko dopolnilnega znanja in strokovnega izpopolnjevanja kot prav v obratu VEN. Z uva-
janjem vedno več novih tehnično izpopolnjenih naprav pa bo potreba po strokovnem izpopolnjevanju še vedno rasla.

Velik problem pri dopolnilnem usposabljanju predstavlja dokumentacija in opis delovanja naprav. Vsa dokumentacija in navodila za nove uvožene naprave so običajno v tujih jezikih. Tako imamo za Vaughnove stroje v

HVŽ načrte in navodila v angleščini, za 60-tonsko ASEA električno peč v švedščini, nemščini in angleščini, za valjarno Bela v angleščini in za novo valjarno žice v italijanščini. Vidimo, da imamo v dokumentaciji pravi jezikovni konglomerat, ki ga pa naši delovodje, ki so zlasti na popoldanskih in nočnih dnevih prepuščeni sami sebi, ne obvladajo, niti tega od njih ne moremo pričakovati, še manj pa zahtevati.

Mnenja sem, da so za prevod te tehnične dokumentacije, ki se vsak dan pri vzdrževanju uporablja, najbolj poklicani tisti, ki naprave poznajo, to je sodelavci iz Železarn. Če je slučajno kdo mnenja, da si na ta način iščemo honorarni zaslužek, naj se dokumentacija da v prevod izven železarn. Jese-
senice, tako kot se je to izvedlo s prevodi strojne dokumentacije. Vendar moramo razumeti, da brez dokumentacije v domačem jeziku ljudje delati ne morejo. To ni samo moje mnenje, ampak tudi mnenje tujih strokovnja-

kov, s katerimi smo imeli opravka.

Ko govorim o prevzgoji gledanja na vzdrževanje elektro naprav, imam v mislih tudi uporabo dokumentacije. Elektro vzdrževalec mora vedeti, kako posamezni sestavni deli krmilja in regulacije vsak za sebe delujejo. Poleg tega mora vedeti, kako vsak tak sestavni element deluje v sestavi več elementov oziroma celotnega krmilja. Kako deluje posamezni element za se-
be, se v veliki meri naučijo elektrikalni v poklicni šoli, to znanje pa nato v praksi še dopolnijo. Ne morejo pa se naučiti, kako deluje krmilje, regulacija, zaščita itd. za vsak posamezni pogon kot celota. Če hoče obvladati to, pa mora nujno uporabljati načrte in ostalo dokumentacijo. Če pa hoče nekdo načrte uporabljati, jih pa mora znati brati. To pa velikokrat ni lahko. Zato so za vzdrževalce elektro naprav tako neobhodno potrebni seminarji za dopolnitev strokovnega znanja.

Mnogokrat za starejše naprave električna dokumenta-

cija sploh ne obstoja, če pa obstoja, pa ne ustreza dejanskemu stanju. Če vrhu tega tako napravo vzdržuje nekdo, ki ni popolnoma prepričan, kako krmilje deluje, lahko napravi veliko napako.

Posledice takih napak pa se izrazijo nato v defektih in zastojih večjih električnih naprav. Kaj takega pa si pri modernih napravah re-
momo privoščiti, ker bi se nam kaj hitro zgodilo, da katerega od strojev ne bi mogli spraviti več v gibanje, ne da bi imeli pri tem daljši zastoj in ogromno škodo. Da bi se takim neljubim slučajem čim bolj oddaljili, je treba čimprej pristopiti k sistematičnemu urejanju dokumentacije in pripadajočih opisov o delovanju naprav.

Površen opazovalec bi utegnil dobiti vtis, da elektro vzdrževanje ne naredi ti-
stega, kar bi z danimi možnostmi lahko napravilo. Da take domneve ne držijo, bom poskušal v naslednjem sestavku pojasniti nekatere objektivne težave, s katerimi se srečujemo.

Dopisujte
v »Železarja«

S skupščine občine Jesenice

Koliko denarja za telesno in duhovno kulturo?

V preteklem tednu sta bili seji obeh UO skladov pri Skupščini občine Jesenice — sklada za financiranje telesno kulturne dejavnosti in sklada za financiranje kulturno prosvetne dejavnosti. Obe seji sta bili sklicani že preje, vendar se zaradi nezadostne udeležbe nista mogli vršiti.

Glavna točka razprave je bila potrditev zaključnega računa skladov in sklepanje o začasnem finančnem načrtu za I. tromesečje letošnjega leta. Za telesno kulturno dejavnost je bilo pri skladu skupno 300.849 N din dohodkov, kar je bilo za 12 % manj od predvidevanj. Vseh izdatkov je bilo 396.387 N din, od tega je bilo največ denarja 261.900 N din dano občinski zvezi za telesno kulturo Jesenice za delitev med osnovne organizacije v občini. Sklad je v lanskem letu namenil 25.000 N din za FIS prireditve v občini, kar 9.211 N din pa so morali odšteti Zdravstvenemu domu za zdravniške preglede športnikov. Nekaj denarja so dobili tudi od športne stavbe, vendar ga

je bilo potrebno koristiti le za vzdrževanje in gradnjo športnih objektov. Na seji UO sklada so se domenili, da naj bi v letošnjem I. tromesečju koristili enako vsoto denarja kot lani. Poleg tega pa so tudi sklenili, da naj bi pripravili skupni posvet z občinsko zvezo za telesno kulturo, na katerem bi se pogovorili o načinu razdeljevanja denarja v bodoče. Bilo je celo postavljeno vprašanje, ali je pravzaprav potreben sklad, ko pa skoraj večina denarja deli občinska zveza za telesno kulturo Jesenice.

Sklad za financiranje kulturno prosvetne dejavnosti je imel v lanskem letu skupno 349.398 N din dohodkov, kar je za 5 % manj od predvidevanj. Od tega je bilo

283.420 N din iz sredstev proračuna, 34.387 N din so bili dohodki drugih delovnih organizacij (vstopnina v Prešernovi rojstni hiši, od Železarne), 31.591 N din pa je bilo prenešenih sredstev iz prejšnjega leta. Vseh izdatkov je bilo 345.864 N din, od katerih je bilo največ dano gledališču Tone Čufar 153 tisoč 867 novih dinarjev in knjižnici Jesenice 97.941 N din.

Navzoči na seji UO sklada so bili mnjenja, da bi bilo prav, če bi tudi kulturno dejavnost v občini bolj podprle delovne organizacije. Ob razpravi o začasnem finančnem načrtu kulturno prosvetne dejavnosti za I. tromesečje so navzoči menili, da bo predvidoma tudi v letošnjem letu na razpolago toliko denarja kot lansko leto. Prav tako so bili mnjenja, da bi s posameznimi kulturnimi organizacijami sklad sklenil pogodbe, s katerimi bi bilo določeno, koliko bodo organizacije dobile denarja in kaj bodo morale za to narediti. Ob tej razpravi so bili članom posredovani še nekateri podatki in ugotovitve, po katerih bi se dalo tudi na kulturnem področju v organizacijskem pogledu marsikaj izboljšati in poceniti. Na seji so se domenili, da bodo te podatke in ugotovitve posredovali tudi v razpravo članom sveta za šolstvo, prosveto, kulturo in telesno kulturo pri Skupščini občine Jesenice. Predlagali so tudi, da naj bi konferenca SZDL na Jesenicah pripravila širšo razpravo o vseh problemih na kulturno prosvetnem področju.

Ob koncu seje so med koristnike sklada razdelili 68 tisoč 905 novih dinarjev, kolikor je denarja za najnujnejše potrebe v I. tromesečju letošnjega leta. Predvsem so namenili denar za gledališče Tone Čufar in knjižnico, ki imata obveznosti do stalno zaposlenih delavcev.

T. L.

Spremenjeni odloki

V ponedeljek, 19. 2. je bila 8. redna seja sveta za družbeni plan in finance pri Skupščini občine Jesenice. Člani sveta so govorili le o predlogih odlokov in sprememb štirih občinskih odlokov: odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o prispevkih in davkih občanov, odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o občinskem prometnem davku, odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o komunalnih taksah ter odloka o prispevku od sredstev skupne porabe v občini Jesenice. Dokončno bodo o vseh štirih odlokih razpravljali predvidoma 26. t. m. odborniki na seji skušnine občine.

II. redna skupščina ZZB NOV Jesenice

Preteklo soboto, 17. t. m. je bila v Delavskem domu na Jesenicah dobro pripravljena II. redna skupščina ZZB NOV Jesenice. Poleg 90 delegatov ali 65 % izvoljenih, so skupščini prisostvovali številni predstavniki družbeno političnih organizacij občine in Železarne, član GO ZZB NOV Slovenije Jože Mertelj, komandant Prešernove brigade K. Leskovec ter zastopniki občinskih ZZB NOV Kranj Vinko Kepic, Radovljica narodni heroj Tonček Dežman in Škofje Loke tov. Jeseničnik.

Po pozdravu gostov in vseh navzočih je predsednik ZZB NOV Jesenice France Konobelj — Slovenko predlagal skupščini:

1. da se udeležencem vsakoletnega februarjskega pohoda na Stol, ob obletnici bitke Cankarjevcev, podeli za enkratno udeležbo bronasta, za trikratno srebrna in za petkratno udeležbo zlata spominska značka;

2. da se Tonetu Svetinu, Ivanu Janu, Jožu Vidicu in Mihi Klinarju podeli umetniška slika, kot skromno priznanje za njihovo pisateljsko delovanje pri zapisovanju dogodkov in spominov iz NOB;

3. da se Joža Vidica predlaga republiškim organom za razpisano nagrado Toneta Tomšiča za njegovo delo pri odkrivanju resničnih podatkov o streljanju talcev v Mostah, objavljenem v Nedeljskem dnevniku in v povzetku v Železaruju.

Skupščina je soglasno potrdila predloge.

Po izvolitvi delovnega predsedstva je skupščina soglasala, da se obsežno poročilo o delu odbora in komisij, ki je kolektivno delo in so ga delegati sprejeli že z vabilom, ne bere. Sledilo pa je obsežno poročilo predsednika tov. Konobelja, iz katerega povzemamo nekaj misli.

Tov. Konobelj je uvodoma v kratkih besedah označil družbeno politične posebnosti minulega obdobja in poudaril, da naj bi bile besede predsednika GO ZZB NOV Slovenije Luka Leskoška, izrečene 22. julija lanskega leta, napotilo tudi za delo jeseniške organizacije. V nadaljevanju je govoril o tem, da borci NOV ne bi smeli mimo ideološke vzgoje svojih otrok in da bi tudi šolniki morali v tem pogledu več narediti. Nadalje je govoril o lanskoletnih praznovanjih raznih obletnic in dogodkov ter o odnosu do praznovanja naših praznikov. Med važne naloge in probleme je predsednik Konobelj uvrstil tudi vprašanje prenašanja tradicij NOB na našo mladino in o skupnih nalogah po tem vprašanju tako borčevske organizacije, kot šol, rezervnih oficirjev in podoficirjev kot raznih društev. Ob tem vprašanju se je dotaknil tudi utrjevanja stikov s koroškimi partizani in ljudstvom in z borčevskimi organizacijami v Kanalski dolini.

V svojem referatu je predsednik govoril tudi o zbiranju zgodovinskega gradiva iz NOB in o zelo skromnih prostorih, ki jih ima oddelček delavskega gibanja in NOB pri tehničnem muzeju Železarne oz. zelo skromnih razstavnih prostorih. Govoril pa je tudi

o socialno-zdravstvenih in materialnih problemih borcev ter o precejšnji raznolikosti interesov in stališč na Jesenicah glede na izredno heterogenost kraja. Tudi na teh področjih bo organizacija borcev morala povečati svoj vpliv in ne dovoljevati, da se maže ali ruši tisto, kar je bilo s krvjo in velikimi žrtvami priborjeno, je zaključil predsednik tov. Konobelj.

Večina delegatov je v razpravi obravnavala socialno-zdravstvena in materialna vprašanja bivših borcev NOV, mnogo manj pa je bilo govora o idejno vsebinskih vprašanjih in o aktualnih družbeno gospodarskih zadevah. Prav gotovo so socialno-zdravstvena in materialna vprašanja nekaterih borcev NOV še zelo pereča, vendar ne bi kazalo, da se organizacija borcev preveč omeji samo na ta vprašanja ali celo na posameznike. Mnogo več bo potrebno tudi idejno političnega dela med borci NOV, ki bi morali prav tako kot v obdobju narodnoosvobodilne borbe tudi danes stati v prvih vrstah pri uresničevanju idealov socialistične revolucije. In končno bi organizacija morala tudi socialno-zdravstvena in materialna vprašanja svojih članov reševati v okviru ožje družbene skupnosti, skupaj z vsemi ostalimi družbeno-političnimi dejavniki občine.

Ob koncu so po poročilu nadzornega odbora razrešili dosedanj odbor in izvolili novega, ki bo imel prvo konstituantno sejo še v tem tednu. Novi odbor bo imenoval tudi komisijo, ki bo na podlagi poročila in referata ter razprav na skupščini pripravila sklepe in predlog programa dela občinskega odbora ZZB NOV Jesenice.

Partizanski humor

FRIZERJEVA
VLJUDNOST

Bilo je to v Ljubljani, poleti 1941. leta. Namaziljeni fašist je prišel v brivnico. Mlad frizer, ki mu namaziljeni fašist ni bil nič po govoru, se ga je hotel čimprej iznebiti. Navajen italijanščine je takole vprašal fašista: »Ondulire, rasarire...?« Naduti fašist mu je odgovoril pritrdilno. In ko je frizer končal, se mu je zdelo potrebno, da bi ga tudi masiral po obrazu. Nekaj časa je premišljeval, potem pa je rekel: »Masakrere...?« Niti ni zaprl ust, ko je fašist kot brez glave zdrvel skozi vrata. Kaiti »masakrere« pomeni v italijanščini pobiti, poklati...

Napad na Cankarjevo četo

O napadu na Cankarjevo četo je bilo napisano obširno nemško poročilo, ki navaja, da je jeseniški župan Lukman prejel 19. februarja 1942 prijavo lovca X Y iz Žirovnice, da je opazil nad zabreznško planino partizanskega stražarja.

Lukman je to informacijo takoj posredoval dr. Bauerju na Bled.

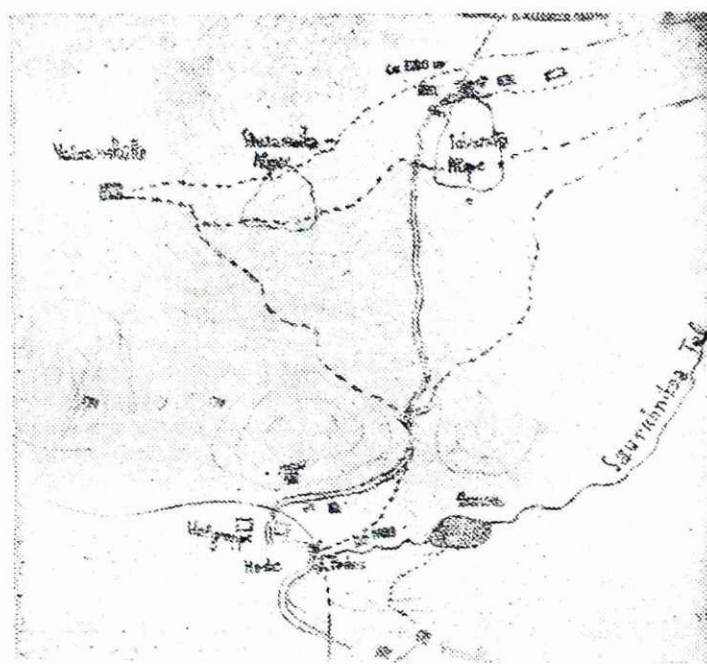
Že zvečer ob 20. uri je dobil Lukman nalog, da naj bo na razpolago majorju Mannu kot vodič.

Opolnoči je iz Most odšla močna nemška kolona v Završnico, kjer se je razdelila na dva močna oddelka. Prvega je vodil major Mann, kateremu je

bil določen za vodiča lovca X Y, dočim je Lukman po novi odločitvi vodil oddelke oficirja Bleiweisa. Ta oddelki so šli v smeri Valvazorjeve koče, od koder se je šele obrnil proti Zabreznški planini.

Po znanem neuspelem napadu na partizansko četo na Zabreznški planini je Mann odredil Lukmana k vodu, ki naj bi preiskal teren proti dolini. Smer partizanskega umika Nemcem ni bil znan.

Akcijo na Stol so Nemci smatrali kot izredno težavno in so jo šteli kot točko za pridobitev pešaške jurišne značke.

Jeseniški župan Karel Lukman je pripravil skico za nemški napad na zabreznško planino, kjer naj bi po prijavi lovca XY iz Žirovnice taborila partizanska četa.

Tretji pohod ob obletnici borbe na Stolu

Ob 20. obletnici borbe na Stolu, ko se je grupa borcev umikala pred desetkratno premočjo Nemcev, je ZB organizirala prvi spominski pohod na Stol. Razmišljali so tudi o izgradnji nove planinske postojanke namesto stare, ki so jo požgali Nemci leta 1942.

Lepo misli so rodile uspehe. Ob izdatni pomoči Zelenice in vseh družbenih organizacij v občini je bila koča zgrajena. Leta 1967 je bil izveden drugi spominski pohod in sprejet sklep, da postane ta pohod tradicionalen. Tehnična izvedba je bila zapuščena jeseniškemu alpinističnemu odseku, pokroviteljstvo pa naj bi obdržala ZB na Jesenicah.

Tudi letos smo se dogovorili o pohodu. V soboto, 17. februarja naj bi se zbrali proti večeru v Valvazorjevem domu. Akcija obveščanja po časopisu in radiu je bila dobro opravljena. Na posebnem sestanku med člani ZB, PD Javornik in AO Jesenice smo si razdelili zadolžitve. Občinski odbor ZZZB NOV bo pripravil venec, ki ga bomo položili na mestu, kjer je padel borec Joža Koder in njen član bo spregovoril nekaj besed v spomin in počastitev vseh borcev, ki so se borili za lepšo prihodnost. V slučaju slabega vremena bi opravili komemoracijo v Valvazorjevem domu. PD Javornik je bilo zadolženo, da odpre kočo na Stolu, pri tem pa naj bi jim pomagali člani AO Jesenice. AO Jesenice

Seminar za sindikalne delavce

Občinski sindikalni svet Jesenice se je letos odločil za spremenjeno obliko seminarjev za predsednike in tajnike ter druge odbornike sindikalnih odborov. Medtem ko so bili dosedanja seminarji strnjeni na dva dni in so morali udeleženci seminarjev izostati od dela, so letošnji v popoldanskem, oz. večernem času enkrat tedensko. Predavanja, ki so se pričela v ponedeljek 12. februarja so ob ponedeljskih za podružnice industrije, prometa in gradbeništva, ob torkih za podružnice družbene dejavnosti in ob sredah za podružnice storitvene dejavnosti. Seminar obsega šest zanimivih predavanj, ki se bodo zvrstila v šestih tednih. Predavanja, kakor: problemi samoupravljanja, socialno varovanje, medsebojni odnosi in psihološki aspekti vodenja, vodenje sestanka, gospodarsko gibanje in razvojne možnosti jeseniške občine ter delo sindikalnih podružnic in naloge sindikata, so izredno zanimiva in kvalitetno izvajana, zato se poleg predsednikov ter tajnikov podružnic udeležujejo predavanj tudi nekateri ostali člani podružnic, člani plenuma in člani posameznih komisij sveta. Ta oblika se je izkazala kot boljše od dosedanje in bo tudi efekt seminarja večji.

P. U.

naj razpošlje vabila vsem planinskim društvom na gorenjskem območju, tabornikom in lovčim. Pomagali naj bi tudi pri odpiranju koče na Stolu ter varno pripeljali udeležence na vrh in nazaj v dolino. Tov. Uroš Župančič je sprejel obvezo, da bo kot izkušen alpinist in reševalec ter družbeni delavec spregovoril na proslavi in opisal pomen Stola s planinsko zgodovinskega gledišča. Radovljški planinci so sprejeli obvezo, da odprejo Valvazorjev dom in nudijo zavetje vsem udeležencem. Torej, zadolžitve so bile oddane in tudi sprejete, edini problem naj bi bile vremenske razmere. Vremensko poročilo v soboto zjutraj: prihaja hladnejši val, ponoči bo rahlo snežilo, okrog 10 cm suhega snega. Čez dan rahlo sneženje, zvečer izboljšanje. Res se je barometer v soboto pričel živahno dvigati.

Ta mogoče suhoparni uvod naj mi bralci oprostite, vendar je potreben za razumevanje in osvetlitev nadaljnjega poteka akcije.

V soboto, ko sem se s tovarišem vzpenjal iz doline proti Valvazorju, sva ob štirih popoldan srečala tov. Župančiča v spremstvu dveh mlajših planincev, ki so se vračali v dolino. Na vprašanje, kam gredo, sem zvedel, da nikogar ni in da tudi nikogar ne bo. Prepričevanje in prošnje niso pomagale. Tov. Župančiču se je strahotno mudilo v dolino in mimogrede je ustvaril nesigurnost tudi v tistih članih našega odseka, ki so bili pri Valvazorju. Odšli so v dolino, vendar se je en mladinec vseeno vrnil, ko je srečal v dolini tržiške alpiniste, ki so se vzpenjali proti Valvazorjevemu domu.

PD Radovljica je svojo obvezo v redu izvršilo. Dom je bil odprt, jedilnica zakurjena, kuhinja za silo oskrbovana. V koči je bilo zbranih okoli 15 planincev. Zvečer so prišli

še taborniki z Jesenic, alpinisti z Mojstrane in Tržiča, tov. Stane Kerstnik in dr. Zinauer iz Ljubljane, planinci iz Šk. Loke in ostali. Pot je bila prehojena in lahka.

Drugo jutro smo do osme ure zamažali čakali predstavnik ZZZB NOV. Razočaran in žalosten sem premišljeval o velikih obljubah in slabih udeležbi oziroma neudeležbi članov ZB. Razumem in vem, da so mnogi izgubili zdravje v borbah in v povojni izgradnji, vendar ne morem verjeti, da ni bilo NOBENEGA.

Člani PD Javornik, ki so sprejeli obvezo, da bodo kočo na Stolu odprli, so res prišli v Valvazorjev dom, vendar so kljub prepričevanju in prošnjam odšli ponoči v dolino.

Vseh skupaj nas je bilo v domu 29. Ob 8. uri zjutraj smo odšli na pot. Prvi so prišli do koče na Stolu v dobrih dveh urah, zadnji so rabili slabe tri ure. Mislim, da ta podatek pove vse. Sneg se ni preveč udiral, novega snega je bilo le dobrih 10 cm, nevarnosti snežnih lavin ni bilo. Edino veter je nosil oblake pršiča, vendar nas je bilo na vrhu 22, vsi, ki smo odšli na vrh iz Valvazorjevega doma. Ob pol dveh smo bili zopet vsi skupaj v zavetju gostoljubnih Radovljčanov.

Ob povratku v dolino so mi težke misli rojile po glavi. Kje se je vse skupaj zataknilo? Zakaj je tov. Župančič ustvaril zmedo? Zakaj ni bilo predstavnikov ZB? Zakaj so lahko prišli nekateri starejši člani AO Jesenice po končani popoldanski dnini?

Spraševal sem tudi sam sebe, če bi bilo bolje, če bi lahko sam prišel že zjutraj do Valvazorja, kakor sem imel namen? Nisem mogel, bolezen v družinskem krogu! Mnogo vprašanj, vendar samo en odgovor:

Vsi odgovori so neupravičeni. Dejstvo je, da je bil vzpon na Stol lahek (razen vetra) in varen. Na vrh nismo prišli samo alpinisti, temveč tudi navadni planinci in taborniki brez vrvi, cepinov in derez.

Niko Tancar

Pred občnim zborom društva rejcev malih živali

Društvo rejcev malih živali na Jesenicah kljub temu, da je manj poznano širši javnosti, kar dobro dela in gospodari. Člani tega društva se ukvarjajo z rejo kokoši in zajcev. Društvo jim nudi po zmernih cenah krmo ter jim daje strokovne nasvete o negi teh živali. Tako so v lanskem letu organizirali predavanje o zajčereji in o zdravstveni zaščiti perutnine.

Upravni odbor društva se nenehno trudi, kako bi se gospodarski položaj društva čim bolj okrepil, tako da bi lahko nudil članom tako materialno kakor tudi strokovno pomoč. V preteklem le-

tu se je nekaj članov udeležilo tudi mednarodnega simpozija o perutninarstvu, ki je bil v Ljubljani. Na njem smo zvedeli marsikaj zanimivega tako o prehrani kot o zdravstveni negi perutnine.

Društvo ima tudi svojo valilnico, vendar smo valjenje piščancev doma opustili, ker nimamo več čistih jat in je vzreja takih piščancev problematična. Zaradi osvežitve kokošjih jat je odbor letos navezal stike z valilnico v Borovnici, kjer valijo tri čiste pasme kokoši. Te pasme so uvožene in je njih nesnost zelo velika. Najboljša nesnost je pri kokoših pasme

Prvenstvo v alpskem smučanju

V dneh 17. in 18. 2. je bilo na Voglu tekmovanje v smuku, veleslalomu in slalomu, toda zaradi neugodnih snežnih in vremenskih razmer se je prireditelj omejil na veleslalom in slalom. V soboto je bil veleslalom na približno 1.200 m dolgi progi. Prireditev je močno motila izredno gosta megla, snežni metej in veter. Zaradi tega je regularnost tekme zelo trpela. Tekmovalci niso mogli do konca prikazati svoje sposobnosti, mnogi pa so zašli iz proge. Tekmovalo je čez 120 tekmovalcev.

REZULTATI: 1. Peter Lakota, Jesenice, 1.42,0, 2. Miran Gašperšič, JLA, 1.44,3, 3. Davor Senci, Zagreb, 1.45,1, 4. Alojz Krauthaker, Jesenice, 1.45,4.

Izmed Jeseničanov sta se ugodno uvrstila še Milan Marolt na 7. mesto in Boris Pesjak na 10. mesto. Ostali so zgrešili progo in jim vsa borbenost ni nič pomagala.

V nedeljo je bilo tekmovanje v slalomu ob najlepšem vremenu. Ponovno je zmagal Peter Lakota, član in trener Jesenic.

Treba mu je čestitati k

Nove ugodnosti za člane AMD

Večina članov AMD še vedno ni seznanjena z vsemi pravicami, ki se jih kot člani lahko poslužujejo. Poleg rumenih vozil službe »Pomoč informacije«, ki vozijo na vseh pomembnejših cestah in katerih mehaniki brezplačno popravljajo manjše okvare na vozilu, je še več drugih ugodnosti. Članom AMD so zagotovljene informacije v vseh turističnih birojih avto-moto organizacij. Ti biroji izdajajo tudi mednarodne bencinske dokumente, karnete in triptike, mednarodna vozniška dovoljenja ter mednarodna pooblastila za prehod meje s tujim vozilom. Turistični biroji izdajajo tudi inozemske bencinske bone, kreditna pisma za potovanja doma in v inozemstvu, mednarodne kamping-karte CCI ter menjajo tuje valute. Že od leta 1960 deluje za člane AMD tudi brezplačna pravna pomoč po pooblaščenih odvetnikih.

obema uspehoma, kajti njegovi glavni tekmeci so letos vsi veliko več vadili vso zimo in vendar mu v teh dveh nastopih niso dorasli. Med prvimi desetimi je pet Jeseničanov, toda razen prvih treh ne moremo pohvaliti ostalih. Glede na lepo vreme je bilo vse preveč padcev ter podobnih napak. Jeseniški alpski tekmovalci so sposobni dosti več, kakor so do sedaj pokazali na raznih letošnjih tekmah, toda če bodo tako nadaljevali, kakor so začeli na slovenskem prvenstvu, bo treba priznati, da je kritika upravičena vsaj za del tekmovalcev.

REZULTATI: 1. Peter Lakota, Jesenice, 1.32,6, 2. Mirko Klinar, JLA, 1.34,1, 3. Marko Židan, Jesenice, 1.34,7, 4. Oto Pustoslemšek, Mežica, 1.35,4, 5. Janez Šmitek, Jesenice, 1.37,5, 6. Tone Vogrinc, Branik, 1.37,7, 7. Puhak, Zagreb, 1.38,2.

ČLANICE VSL: 1. Vida Tevž, Fužinar, 1.45,3.

ČLANICE SL: 1. Eti Kurnik, Tržič, 1.57,4, 2. Pirmat Branik, 1.58,8, 3. Bem, Radovljica, 2.03,2, 4. Vilman, Jesenice, 2.06,3.

-il

Člani AMD Jesenice pa imajo poleg do navedenih pravic tudi pravico do brezplačnega pranja vozila in do manjših ter večjih uslug v servisni delavnici proti minimalni odškodnini. Tisti, ki se teh ugodnosti poslužujejo naj po pranju voza za seboj pospravijo, vozila parkirajo tako, da ne bodo ovirali drugih in javijo vsako uslugo predhodno v pisarni, kjer dobe delovni nalag s katerim gredo k določenemu mehaniku. Oni, ki se teh uslug servisne delavnice še ne poslužujejo, pa naj vedo da se te namenjene vsem članom in da bodo usluge toliko cenejše, kolikor številnejše bodo. Do imovine AMD Jesenice, ki je skupna last, pa naj bi imel vsak tak odnos, kakršnega ima do lastnega vozila, pa bo dobro očitano. Vozniki motornih vozil, ki še niso člani AMD naj se čimpreje včlanijo. Poleg pravic do navedenih uslug bodo prejeli tudi časopis AVTO-MOTO brezplačno.

S. T.

Kaj bomo gledali v kinu

Kino RADIO

24. in 25. februarja ameriški barvni CS film **HOMBRE**, ob 17. in 19. uri.

26. februarja ameriški barvni CS film **NIHALO IN BREZNO**, ob 17. in 19. uri.

27. in 28. februarja franc. nem. it. barvni CS film **RIFIFI V PANAMI**, ob 17. in 19. uri.

29. februarja amer. barvni CS film **FLANDRIJSKI PES**, ob 17. in 19. uri.

1. marca angleški barvni film **V POPULARNEM RITMU**, ob 17. in 19. uri.

2. marca ameriški barvni CS film **ALVAREZ KELLY**, ob 17. in 19. uri.

Kino PLAVŽ

24. in 25. februarja franc. nem. it. barvni CS film **RIFIFI V PANAMI**, ob 18. in 20. uri.

26. in 27. februarja ameriški barvni CS film **HOMBRE**, ob 18. in 20. uri.

28. februarja ameriški barvni CS film **FLANDRIJSKI PES**, ob 18. in 20. uri.

29. februarja in 1. marca ameriški film **SKRIVNOST ZAKLETEGA GRADU**, ob 18. in 20. uri.

2. marca franc. šp. barvni CS film **DAMA IZ BEJRUTA**, ob 18. in 20. uri.

Kino DOVJE

24. februarja jugoslovanski film **DIVJE SENCE**.

25. februarja zap. nem. film **VRATA S SEDMIMI KLJUCAVNICAMI**.

29. februarja ameriški barvni CS film **HOMBRE**.

2. marca ameriški film **SKRIVNOST ZAKLETE PA-STI**.

Kino KRANJSKA GORA

24. februarja italijan. barvni CS film **BALADA O REVOLVERASU**.

Gledališče

V petek, 23. 2. ob 15. uri: W. Shakespeare: **HAMLET** — tragedija — predstava za ZIC.

V soboto, 24. 2. ob 11. uri: W. Shakespeare: **HAMLET** — predstave za gimnazijo Jesenice.

V soboto, 24. 2. ob 19.30: C. Golar: **VDOVA ROSLINKA** — veseloigra z glasbo, petjem in plesom — IZVEN.

V nedeljo, 25. 2. ob 19.30: C. Golar: **VDOVA ROSLINKA** — IZVEN.

V torek, 27. 2. ob 19.30: C. Golar: **VDOVA ROSLINKA** — IZVEN.

Ce želite veselo, razpoloženo in poceni preživeti pustne dni, potem ne zamudite ene izmed predstav veseloigre **VDOVA ROSLINKA** in si pravočasno zagotovite vstopnice na telefon 82-200. Vse ljubitelje gledališča tudi opozarjamo, da so to zadnje večerne predstave te veseloigre, zato naj si jo čimprej ogledajo.

25. februarja ameriški film **SKRIVNOST ZAKLETE PA-STI**.

29. februarja franc. nem. it. barvni CS film **RIFIFI V PANAMI**.

1. in 2. marca amer. barv. CS film **HOMBRE**.

Kino ŽIROVNICA

25. februarja italijan. barvni CS film **BALADA O REVOLVERASU**.

ZAHVALA

Ob prerani smrti naše tete **REZI ROBIČ**

se lepo zahvaljujemo vsem sosedom za pomoč v času bolezni, vsem darovalcem cvetja in vsem, ki so jo spremili na njeni zadnji poti v tako velikem številu.

Janko Posušen in Mara

ZAHVALA

Ob smrti najine drage žene in mame

ANTONIJE SMOLEJ

se iskreno zahvaljujemo vsem prijateljem in znancem, ki so jo spremili na njeni zadnji poti, družbeno političnim organizacijam za darovane vence, pevskega odseku Svoboda Žirovnica in tovarišici Matičević ter Urbasu za poslovalne besede. Posebno se zahvaljujemo tov. Angeli Vengarjevi in Ivanki Prešerenovi, ki sta ji nesebično pomagali v času njene bolezni.

Mož Jakob s sinom Stankom

ZAHVALA

Ob težki izgubi našega draga moža, očeta in starega očeta

FRANCA VOGELNIKA

se najlepše zahvaljujemo vsem, ki so nam v teh težkih dneh stali ob strani, nam izrekli sožalje in počastili pokojnikov spomin. Iskrena hvala vsem mnogim darovalcem vencev.

Lepo se zahvaljujemo dr. Borutu Rusu, dr. Albinu Ulčarjevi, sestri Elzi in sestri Majdi za zdravljenje in njihovo pomoč na domu.

Mnogo zahvale smo dolžni organizaciji ZB Zasip — Podhom in kulturno prosvetnemu društvu Zasip za vso pomoč, lepo izvedbo pogreba in izkazano zadnjo čast. Iskrena hvala govornikom tov. Cerkevniku, kakor tudi tov. Ambrožiču in njegovim pevcem ter gasilski godbi iz Gorij.

Posebno se zahvaljujemo vsem sosedom za njihovo veliko pomoč v najtežjem času.

Zalujoči: žena Terezija, hči Tinca z družino ter Franca in Ivan z družinama.

ZAHVALA

Ob bridki izgubi našega očeta, starega očeta in tasta

JOŽETA ARTNIKA

se iskreno zahvaljujemo dobrim sosedom za pomoč v teh težkih trenutkih, vsem darovalcem vencev, še posebno Domu igre in dela »Angelce Ocepokove« z Jesenic ter kolektivu strojnega vzdrževanja.

Posebno zahvalo smo dolžni dr. Benediku z Bleda, ki je lajšal pokojniku trpljenje v bolezni.

Zahvaljujemo se tudi godbi jeseniške Svobode za spremstvo na zadnji poti in bivšim sovaščanom iz Blejske Dobrave, ki so pokojnika spremili k večnemu počitku. Se enkrat iskrena hvala!

Zalujoči sin Stanko z družino

ZAHVALA

Zahvaljujem se delovni enoti strojnega vzdrževanja za denar, ki sem ga prejel ob odhodu v JLA.

Miro Klinar

Na osnovi čl. 28 pravilnika o delovnih razmerjih železarnice Jesenice

objavljamo

prosti delovni mesti:

1. glavni delovodja adjustaže, šifra 1480, D-5, 1 oseba v DE valjarna tanke pločevine.

POGOJI:

Kandidati za objavljeno delovno mesto morajo imeti srednješolsko izobrazbo ali delovodsko šolo in 8 let prakse ali poklicno šolo ustrezne stroke z VK izpitom in 12 let prakse na VK delovnih mestih.

2. izmenski delovodja strojnega parka, šifra 7231, D-5, 1 oseba, v DE transport.

POGOJI:

Kandidati za objavljeno delovno mesto morajo imeti srednješolsko izobrazbo ali delovodsko šolo in 5 let prakse ali poklicno šolo ustrezne stroke z VK izpitom in 10 let prakse na VK delovnih mestih.

Prijave z ustrezno dokumentacijo sprejema kadrovskega sektorja ŽJ do vključno 2.3.1968.

Kadrovski sektor

OBJAVA

Planinsko društvo išče za Prešernovo kočjo na Stolu in Kovinarsko kočjo v Krmi oskrbnika(ico) in pomočnika(ico).

Pogoji za sprejem: poštenost, potrebna praksa in delno znanje nemščine vsaj za enega od obeh zaposlenih.

Ponudbe pošljite na naslov: Planinsko društvo Javornik - Kor. Bela, pošta Jesenice 3 do 5. marca 1968.

Planinsko društvo Javornik - Kor. Bela

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru valjarne 1300 se iskreno zahvaljujem za denarno darilo, ki mi je v času služenja vojaškega roka zelo dobrodošlo. Sodelavcem in kolektivu valjarne 1300 pa želim še veliko delovnih uspehov.

Janez Fornezi

ZAHVALA

Dr. Andreju Sajevcu se iskreno zahvaljujemo za izredno hitro intervencijo ob nenadni obolevosti našega sina.

Družina Krivec

ZAHVALA

Izvršnemu odboru sindikalne organizacije Železarnice se najlepše zahvaljujem za denarno pomoč, ki mi je bila zelo dobrodošla.

Alojz Sukič promet

ZAHVALA

Izvršnemu odboru sindikalne organizacije Železarnice se najlepše zahvaljujem za denarno pomoč v času bolovanja.

Janez Prešeren vzdrževanje Javornik III

Pustne krofe dobite vsak dan v obratu družbene prehrane

Naši smučarji na tekmovanjih

V avstrijskem mestu Himelbergu je bilo v nedeljo tradicionalno tekmovanje v tekih, katerega so se udeležili tudi smučarji ŠD Jesenice.

REZULTATI — MLADINCI

6 km: 1. Lah, Jesenice, 13.47,3, 2. Kleewein (Him.) 14.22,0

8 km: 1. Vachtar, Velden, 17.30,5, 4. Rožič, Jesenice, 17.52,7.

10 km: 1. Grabul, Feldkirchen, 34.29,0, 3. Kržan, Jesenice, 34.57,3.

CLANI — 15 km: 1. Hauser, (Avst.), 46.57,9, 6. Kežar, Jesenice, 49.35,7, 7. Lakota, Jesenice, 50.10,11.

Na slovenskem prvenstvu v veleslalomu za pionirje, ki je bilo v organizaciji SK Tržič na smučiščih Zelenice, je nastopilo 216 pionirjev in pionirk iz 15 slovenskih klubov. Mlajše pionirke so startale na 450 m dolgi progi z 18 vratici in 80 m višinske razli-

ke, mlajši pionirji pa na 650 metrov dolgi progi s 25 vratici in 120 m višinske razlike. Za starejše pionirje in pionirke je bila proga nekaj daljša in je imela 30 vratic z 250 m višinske razlike. Proge sta pripravila znana bivša smučarja Slavko Lukanc in Janez Kališnik.

REZULTATI — MLAJŠE PIONIRKE: 1. Tirešk, Sl. Gradec, 0:32,0, 2. Kotnik

(Rav.) 0:34,8, 3. — 5. Grilec, Jesenice, Spilar, Trbovlje, Bogataj, Tržič, 0:36,1.

MLAJŠI PIONIRJI: 1. Križaj, Tržič, 0:41,0, 2. Perko, Tržič, 0:41,6.

STAREJŠE PIONIRKE: 1. Pirnar, Novinar, 1:16,7, 2. Jocič, Triglav, 1:20,2.

STAREJŠI PIONIRJI: 1. Meglič, Tržič, 1:09,2, 2. Vovk, Jesenice, 1:14,2.

Koristnikom cest

Spoštujte prometne predpise, da se boste izognili nezaželenim posledicam. Vsaka najmanjša ne previdnost je lahko vzrok prometne nesreče, ki ogroža vaše življenje. Pri odhodu na delo in iz dela,

je promet največji, zato ne hodite po cesti, temveč po pločniku in prečkajte ceste samo na prehodih za pešce. Tudi to je eden pogojev, da se vrnete zdravi domov!

V Avstriji zmagali naši skakalci

ZAHOMEC

V soboto, dne 17. 2. 1968 je bila v sosednji Avstriji v Zahomcu tradicionalna skakalna prireditev za Zilski pokal, na katerem je poleg domačega kluba nastopilo še SKOŠ iz Beljaka, SV Veiden in veliko število slovenskih klubov iz Logatca, Kranja, Ljubljane, Kisovca, Črne, Radovljice in Jesenic.

V močni konkurenci 46 skakalcev so vsa prva mesta, razen prvega mesta pri mladincih, osvojili zastopniki slovenskih klubov. Odlično formo so zopet pokazali jeseniški tekmovalci. Janko Pagon je zasedel prvo mesto pri starejših mladincih, Jože Dolžan pa je bil med člani tretji. Nekaj smole je imel Karel Krznarič, ki je imel vse pogoje, da doseže prvo mesto pri starejših mladincih s skokoma 53 in 54 m, vendar je podrsnil in se tako s padcem uvrstil na odlično peto mesto. Jože Doda, soliden skakalec jeseniškega kluba, je s padcem osvojil 9. mesto pri članih.

Odlični Kranjčani

V nadaljevanju tekmovanja v kegljanju na asfaltu sta se v soboto in nedeljo srečali na našem kegljišču ekipi kranjskega Triglava in mariborskega Konstruktora. Po dobrih ocenah prenovljenega kegljišča in dobri organizaciji tekmovanja v prvem kolu je bilo pričakovati, da bodo tudi Kranjčani dosegli visok rezultat. Napovedi so se uresničile, saj so dosegli zelo dober povpreček podrtih kegljev 879.

REZULTATI:

17. feb.: Triglav (Kranj) 6863 kegljev, Ambrožič 917, Turk 902, Konstruktor (Maribor) 6706, Milan Amer 919, Jože Kos 851.

18. feb.: Triglav (Kranj) 7.033, Jože Turk 931, Ambrožič 888, Konstruktor (Maribor) 6706, Jelen 868, Kos 851.

NADALJEVANJE DRŽAVNEGA PRVENSTVA V HOKEJU NA LEDU

V teh dneh, ko so naši hokejisti v Grenobleu dosegli največji uspeh jugoslovanskega hokeja nasploh, na drsališču Podmežakljo ni bilo nobenih večjih hokejskih srečanj. — Kranjska gora je sicer odigrala srečanje z Medveščakom, vendar so v glavnem prekinitev hokejskega prvenstva izkoristili le za priprave za odločilna srečanja v zvezni hokejski ligi. Na igrišču Podmežakljo bo že v soboto 24. 2. gostoval beograjski Partizan, ki proti moštvu Jesenic nima nobenih drugih želja kot doseči čim manj golov. V nedeljo, 25. 2. pa se bo Kranjska gora poizkušala oddolžiti Partizanu za poraz v Beogradu in z osvojitvijo obeh točk bi precej popravila svoj položaj v prvenstveni lestvici. Do konca letošnje sezone na umetnem drsališču Podmežakljo, ki bo 10. marca, so predvidena še naslednja srečanja:

V torek, 27. 2. Brno : Jesenice (mladinci) — tekma še ni potrjena, sobota, 2. 3. Kranjska gora : Crvena zvezda, v nedeljo, 3. 3. Jesenice : Crvena zvezda, v torek, 5. 3. Kranjska gora : Mladost, od 8. do 10. marca finale CUP-a SFRJ, 10. marca zaključek sezone.

Za osvojitve letošnjega državnega prvenstva bo gotovo najbolj pomembno srečanje v Zagrebu, kjer bo domači Medveščak na vsak način hotel presenetiti moštvo enajstkratnega prvaka Jesenic. V domačem prvenstvu bo to gotovo najzanimivejše srečanje.

REZULTATI:

CLANI: 1. Giacomoelli, Ihan, 217 (55 in 55 m), 2. Oman, Ihan, 210,8 (53,5 in 55), 3. Jože Dolžan, Jesenice, 200 (52 in 55,5), 9. Jože Doda, Jesenice, 161 (50 in 52 s padcem).

MLADINCI: 1. Themesel (ASKO VILL.) 199,5 (53 in 54,5 m), 2. Prelovšek, Enotnost, 196,0 (53,5 in 53), 3. Bogataj, Kranj, 194 (53,5 in 53).

STAREJSI MLADINCI: 1. Janko Pagon, Jesenice, 179,9 (49,5 in 51), 2. Finžgar, Radovljica, 179,1 (49 in 53), 3. Chnabl, Zahomec, 176,3 (51 in 50), 5. Krznarič Karel, Jesenice, 169,9 (53 in 54 s padcem).

MLAJŠI MLADINCI: 1. Klemen Kobal, Kranj, 185,0, (49,5 in 50,5), 2. Snabel, Zahomec, 180 (49,5 in 50,5), 3. Pudgar, Črna, 171,3 (46 in 50).

ST. JAKOB

Na 35 m skakalnici v bližini St. Jakoba je naslednji dan, 18. 2. nastopilo 36 tek-

movalcev za „Rosental“ pokal. Iz Jugoslavije je nastopilo 6 tekmovalcev, med njimi štirje Jeseničani, dva iz Črne na Koroškem, ostali pa iz različnih smučarskih klubov Avstrije. Skakalnica je v gradnji, zato tehnično ni popolnoma ustrezala skakalcem, saj so bili skoki zelo kratki in tudi padcev ni bilo malo. Kljub težavam pa so naši solidni skakalci domačega pobrali vsa prva mesta in tudi izboljšali rekord skakalnice iz 27 na 31,5 m.

CLANI: 1. Jože Doda, Jesenice, 190,0 (31,5 in 31), 2. Jože Dolžan, Jesenice, 180,0, (31,5 in 31,5), 3. Ferdinand Frank (U. Rozenbach) 180,0 (31 in 31,5).

STAREJSI MLADINCI: 1. Janko Pagon, Jesenice, 181,9, (30 in 30), 2. Ivo Pudgar, Črna, 179,2 (29 in 29,5), 3. Manfred Maier, Vill., 164 (27 in 26), 7. Karel Krznarič, Jesenice, 160 (28 in 28 s padcem).

Krznarič

Klinar in Divjak prva

Na klubskem prvenstvu sankarskega kluba SD Jesenice v nedeljo, 18. t. m. na dobro pripravljeni progi pri Savskih jamah je nastopilo 14 članov kluba. Vsak tekmovalci so v disciplini enosedov opravili po štiri vožnje, dvojice pa po dve vožnji.

Pri članicah je osvojila prvenstvo IVANA DEMŠAR s skupnim časom 5.14.5 min. (1.16.7, 1.21.3, 1.09.5, 1.27.0 min), nastopili pa nista ne Kapusova, ne Brejčeva. Pri mladinkah je nastopila prav tako samo DARJA SMOLEJ, ki je dosegla skupni čas 5.49.9 (1.30.9, 1.35.0, 1.20.0, 1.24.0 min). Od starejših članov je bil na startu le veteran sankarskega tekmovalnega športa na Jesenicah MILAN ULČAR, ki je v štirih vožnjah dosegel čas 4.12.1 min. (54.0, 1.04.6, 1.14.5, 0.59.0 min.). Pri članih je prvo mesto pripadlo MAK-SU KLINARJU s časom 3.40.5 min. (0.54.4, 0.55.2, 0.55.5, 0.55.4 min.), drugi pa je bil

JULIJ ULČAR s časom 3.43.0 min. Pri mladincih je zmagal JOŽE DIVJAK s časom 3.49.9 min. (55.2, 1.00.5, 0.54.9, 0.59.3 min.) pred MARJANOM STEFELINOM 3.54.4 min. in BRANETOM STEFELINOM 3.59.5 min., ki sta v tretjem teku vozila boljše kot oba prvoplasirana člana, Marjan Stefan pa je v tem teku dosegel tudi najboljši čas dneva 0.53.0 min., kar bi dalo povprečno hitrost 50 km/uro.

Pri dvosedih je prvo mesto osvojila dvojica J. ULČAR — M. KLINAR s časom 1.45.6 (0.52.5, 0.53.1) pred dvojico J. DIVJAK — STEFELIN B. s časom 1.54.7 min.

Tekmovanje je bilo izvedeno po vseh predpisih mednarodnega tekmovalnega pravilnika (4 teki enosedov, 2 teka dvosedov) in je pokazalo, da klub vključuje v svojih vrstah nadarjene mlade tekmovalce, ki morejo doseči odlične čase, nimajo pa še ustajljene forme kot njihovi starejši klubski kolegi, pri katerih so časovne razlike med posameznimi teki minimalne.

Tehnično vodstvo kluba bo imelo dovolj napotkov za pripravo tekmovalcev na prihodnjo sezono 1968/69 in s tem možnost za nadaljnji razvoj kvalitetnega sankarskega športa na Jesenicah. J. J.

Smučarske tekme martuljskih planincev

Za sankarskimi tekmami, 28. 1., je organiziralo aktivno Planinsko društvo Martuljek preteklo nedeljo, 18. februarja za svoje članstvo še smučarske tekme. Tekmovali so na lepi progi ob martuljski vlečnici, dolgi približno 300 m. Proga je imela 15 vrtic — prevoziti pa so jo morali dvakrat. Vseh udeležencev članov, mladincev in pionirjev je bilo 30. Rezultate tekmovanja objavljamo samo za

dosežena prva mesta v posameznih kategorijah, ki so:

pionirji — starejši: Stanko Stefančič, 61,8; pionirke — starejše: Marta Zupan 67,0; mladinci: Vasja Jerovšek 61,6; mladinke: Vanda Klinar 70,4; člani — mlajši: Anton Tarmann 78,0; članice — mlajše: Ina Vrhovnik 77,2; člani — starejši: Andrej Hlebanja 73,4; članice — starejše: Leuka Robič 110,0.

PRVENSTVO ŽELEZARNE V VELESALOMU

V nedeljo, dne 18. 2. je bilo na Španovem vrhu nad Jesenicami medobratno prvenstvo železarne za ekipe in posameznike. Prvenstvo je bilo izvedeno v organizaciji smučarskega kluba Jesenice, ki je tekmovanje pripravil in izvedel zelo uspešno.

Lepa sončna nedelja je poleg 135 tekmovalcev v treh kategorijah privabila na zasnežena pobočja Španovega vrha veliko število ostalih smučarjev in izletnikov, ki so hoteli lep dan izkoristiti kar najbolje. Nedeljsko tekmovanje je pokazalo, da je smučanje pri naših delavcih še vedno med najbolj priljubljenimi športnimi aktivnostmi. Prav zato bi morali taka tekmovanja organizirati večkrat in ne samo enkrat v sezoni kot je bilo to sedaj v navadi. Ob tolikšnem zanimanju za rekreacijsko smučanje bi lahko organizirali tekmovanja po grupah obratov, tako da bi na smučarske terene v okolici Jesenic privabljali še večje število smučarjev vso smučarsko sezono. Na tak način pa bi smučanje postalo med našimi delavci stalna športna aktivnost v prostem času.

REZULTATI — CLANI do 40 let (posamezno): 1. Jernej Markež, RO, 58,6; 2. Jože Klinar, HVZ, 58,9; 3. Jože Osvald, livarna, 60,0; 4.—5. Vlado Repe, strojne delavnice in Rafael Caf, transport, 60,8 itd.

EKIPNO: 1. strojne delavnice 5,22,6, 2. strojno vzdrževanje 5,38,6, 3. livarna 6,00,1 itd.

V tej kategoriji je nastopilo 91 tekmovalcev in 16 ekip.

CLANI nad 40 let (posamezno): 1. Milan Vovk, upravne službe 54,8, 2. Ciril Praček, upravne službe 55,0, 3. France Gašperin, žična valjarna 57,0, 4. Ožbi Vister, strojne delavnice 57,6, 5. Rado Ravnikar, strojne delavnice 60,7 itd.

EKIPNO: 1. strojne delavnice 3,00,9, 2. upravne službe 3,24,0, 3. transport 3,27,7 itd.

V tej kategoriji je nastopilo 30 posameznikov in 12 ekip.

CLANICE — posamezno: 1. Lojzka Praček, upravne službe 66,6, 2. Danica Benedik, upravne službe 78,8, 3. Marija Kavčič, upravne službe 87,2.

EKIPNO: 1. upravne službe 3,52,6.

EKIPNI VRSTNI RED: 1. strojne delavnice 150 točk, 2. upravne službe 100,5, 3. HVZ 99, 4. transport 96, 5. strojno vzdrževanje 76,5 itd.

X. republiško prvenstvo

V izvedbi Sankarskega kluba Jesenice bo v nedeljo 25. t. m. pri Savskih jamah X. republiško prvenstvo za članice in člane v sankanju za tekmovalne sanke. Kot vedno se bodo tudi sedaj člani kluba potrudili, da bo 740 m dolga tekmovalna proga odlično pripravljena, to je povsem polednela, z desetimi umetno izdelanimi ledenimi zavoji. Za njo sta zadolžena vodja tekmovanja Miha DEČMAN in šef proge Drago DOKL.

Tekmovanje bo v disciplini enosedov za članice, člane in starejše člane in v disciplini dvosedov za člane in starejše člane. Pričetek tekmovanja za enosedbo bo ob 8. uri, vsi pa bodo prevozili štiri teke. Pričetek tekmovanja za dvosedbo bo ob 14. uri, vozili pa bodo dva teka.

Naslov republiških prvakov bodo branili: pri članicah Mihela KAPUS, Sak — Jesenice, pri članih Viki MENCINGER, Sak — Bohinj, pri

starejših članih Milan ČESEN, Sak — Tržič, pri dvojicah ULČAR J. — KLINAR M. — Sak Jesenice.

Tokrat bo merjenje časa z elek. merilno napravo, ki si jo je vodstvo kluba uspešno zagotovilo pri avstrijskih prijateljih sankarjih. J. J.

Olimpija : Kranjska gora (4 : 7)

V nadaljevanju državnega prvenstva v hokeju na ledu je v torek zvečer v hali Tivolij moštvo Kranjske gore zasluženoma premagalo domačo Olimpijo. Srečanje sta sodila Kerkoš iz Celja in Krišek iz Zagorja. Gledalci, ki so bili še vedno pod vtisom odličnih srečanj olimpijskega turnirja, so bili razočarani nad prikazano igro obeh nasprotnikov. V celoti je bila Kranjska gora boljši nasprotnik, saj so se igralci predvsem veliko bolj prizadevali in so imeli slabe trenutke samo prvih pet minut druge tretjine, ko je uspelo najprej Aljanciju rezultat izenačiti na 3:3, dve minuti kasneje pa je Olimpija s strelom Svetlana povedla s 4:3. To pa je bilo edino vodstvo Olimpije. V zadnji tretjini so se Kranjskogorci razživeli in dosegli štiri gole in osvojili dragoce- ni točki.

Strelci za Kranjsko goro: G. Hiti 2, Čemažar 1, Hribar 1, Petač 2, Ambrožič 1.

Za Olimpijo: Svetlin 2, Aljancič 1, Lap 1.